

Visų lietuvių dėmesiui!

PARAIŠKINIMAS DĖL UŽ- PILDYMO GYVENTOJŲ SURAŠYMO LAPO

Pagal JAV konstituciją gyventojų surašymai daro-
mi kas dešimtmetį prade-
cant 1790 m. Š. m. balan-
azio 1 d. pradėdamas 17 vi-
suotinis surašymas. Jis vi-
suotinis, nes surašomi visi
gyventojai esanti krašte, ne-
ziūrint ar jie yra JAV pilie-
čiai ar ne.

Surašymo lape neužtinka-
mas tautybės klausimas. To-
dėl ypatingas dėmesys kreip-
tinas į klausimus iš kurio
krašto surašomas ar jo tė-
vai yra kilę. Antros kartos
piliečiai, gimę JAV, jau ne-
patenka į šias skiltis.

1940 m. gyventojų sura-
šymo metraštyje užtikname
buvus lietuvių: 1910 m. apy-
tikriai 1 mil., bet 1920 m. —
135,068, 1930 m. — 193,606
ir 1940 m. — 165,771. Šie
duomenys, kaip minėta, ne-
apima visų lietuvių. Tik-
lesnis lietuvių skaičius JAV
pareina nuo mūsų pačių tri-
ka. Pareigos atlikimo gy-
ventojų surašymo metu. Lie-
tuvių pareiga ypač tinkamai
suprasti žemiau patiekiamus
klausimus ir tiksliai į juos
atsakyti.

13 klausimas: Kurioje val-
stybėje (ar JAV valstijoje)
gimė? (What state (or fo-
reign country) was he
born?)

Laisvoje ar caro, bolševi-
kų, nacių pavergtoje Lietu-
voje gimę privalo atsakyti:
Lithuania (Lietuva).

25 klausimas: kurioje vals-
tybėje gimė tėvas ir motina?
(What country were his fa-
ther and mother born?)

Į šį klausimą, esant pa-
našiam atvejui, kaip 13 klaus-
sime, atsakyti: Lithuania.

24b klausimas teliečia

“Mes padainuosim dainų dainelių”

“Čiurlionio” ansamblis pradėjo naują vagą Amerikos lietuvių dainos istorijoje

Pagaliau prisiartinio kovo
16-ji — “Čiurlionio” ansam-
blio pirmojo koncerto — die-
na. Jau 8 val. vakaro į di-
žniulę Severence salę Cleve-
lande plaukė nenutrūksta-
ma virtinė automobilių ir
jūriai nekantrių žmonių
veržėsi pro duris į vidų. Ne-
rūkus puošni ir moderniška
salė, talpinanti apie 2000
žmonių, buvo pilnutėlė. Se-
dėjieji ir naujieji amerikiečiai
lietuviai nekantriai laukė
pasikeliant uždangos. Įvai-
rių laikraščių reporteriai sa-
vo ložėje ruošė foto aparatus
ir bloknotelius.

Lygiai 8,30 val. pamažu
salė paskendo tamsoje ir
sunki šilkinė scenos uždanga
pradėjo kilti aukštyn. Sce-
noje, kaip įvairiaspalvių gė-

naujai atvykusius buv. D.P.:
kurioje valstybėje gyveno
prieš metus (What foreign
country was he living in one
year ago?) Jie atsako: per
Germany, Austria ir t.t., bet
G. Galva — buvę D.P. —
Lithuanian — buvę D.P. —
lietuviai.

Visus prašome į šiuos klau-
simus tiksliai atsakyti, nes
ši statistika yra nepaprastos
svarbos mūsų tautai.

G. Galva

lių puokštė, stovėjo visų taip
lauktas “Čiurlionio” ansam-
blio. “Čiurlionis” vėl gyvu-
oja, “Čiurlionis” vėl su mu-
mis, — džiaugėsi nevie-
nas ansamblio gerbėjas, ku-
ris “Čiurlionio” ansamblio
koncertus girdėjo Europoje,
ir per žiūrovų nugaras nuėjo
malonus šurpas. Salėje ai-
dėjo griausmingi plojimai.

Programą pradėjo mišrusis
choras padainuodamas
“Mes padainuosim dainų
dainelių”. Kai aš griebiau
lankoj šieną”, “Lopšinė”,
“Ta mūs seselė darbininkė-
lė” ir “Piemenėlių dainą”.

Jau pirmiesiems dainų ai-
dams nuskambėjus, choras
žiūrovus pavergė savo gra-
žiu skambėjimu, puikia tech-
nika ir aukšta precizija.

Po to, moterų choras, pri-
tariamais kanklių orkestro,
išpildė “Pas motinėle, pas
širdužėlę”, “Kas bernelio su-
mislyta” (solistė N. Navic-
kaitė, sopranas) ir “Per giria-
girelę” (solistės: N. Navic-
kaitė, sopranas, A. Stempu-
žienė, mezzo sopranas ir O.
Mikulskienė, kanklės).

Nenuleido ir tautinių šo-
kių šokėjų grupė, be prie-
kaišto dideliu žiūrovų pasi-
gėrėjimui sušokdama “Pio-
vėjus”, “Blezingėlė” ir

“Oželį”.
Po pertraukos energingai
ir jaudinančiai dainavo vy-
rų choras, kuris išpildė: “Op,
op, kas ten, Nemunėli”, “Oi,
kad išauštų”, “Pasėjau ka-
napę” (solistai: A. Liutkus,
tenoras ir Vyt. Raulinaitis,
bosas) ir “Augo kieme kleve-
lis”.

Sceną užvaldė vėl tautinių
šokių grupė, kuri šį kartą pa-
šoko: “Žiogelius”, “Lenciu-
gėlių” ir “Malūnėlių”. Ypač
pastarasis taip sužavėjo publi-
ką, jog ji, dar šokiui ne-
įpusėjęs, griausmingais plo-
jimais ligi pat pabaigos ly-
dėjo vis greityn besisukantį
malūną.

Pabaigoj ansamblis pasi-
rodė visų savo grožį. Miš-
rus choras su tautinių in-
strumentų orkestru išpildė:
“Skamba, skamba kankliai”,
“Pasvarscyk, antela” (solis-
tai: N. Navickaitė, sopranas
ir L. Sagys, baritonas), “Pa-
lankėjų” (solistai: N. Navic-
kaitė, sopranas ir A. Kava-
liūnas, tenoras), “Melnikai”,
“Stikliukėlių” (sol. P. Maže-
lis) ir “Klėvelį”, kurį atliko
tautinių instrumentų orkes-
tras, mišrus choras ir tauti-
nių šokių grupė. Atsisveiki-
nimui valingai nuskambėjo:
“Namo, broliukai, namo jau-
nieji”.

Pamažu nusileido užuo-
laida. Koncerta baigėsi.

Taip, keliais žodžiais ta-
riant, atrodė koncertas. Ta-
čiau jokia plunksna neapra-
šys tos nuotaikos, to dvasios
pakilimo, kuris viešpatavo
lietuviškose širdyse, besi-
klausančios savo dainų, muzi-
kos, bežiūrint savų tautinių
šokių. Tik daugelio akyse
blizgantis ašaros, tik karšti
sveikinimai ansamblio vado-
vui ir dalyviams, tik puik-
iausių gėlių puokštės kal-
ba, jog lietuviai yra dainų ša-
liūs sūnūs. Tūkstantinė kon-
certo dalyvių minia niekad
neužmirš to malonaus vaka-
ro, tos džiaugsmo valandėlės,
kuria ansamblis jai suteikė.

Ir šitoje vietoje drąsiai ga-
lime tvirtinti, jog “Čiurlio-
nio” ansamblis yra vertas
lietuviškos dainos ir šokio
reprezentanto vardo. Tiek

vyrų, tiek moterų puikūs
tautiniai drabužiai, dainų ir
šokių parinkimas bei jų iš-
pildymas, graži režisūra, ža-
vintis susidrausminimas yra
tos ypatingos, kurios ansamb-
lį iškelia į menines aukštus-
mas.

Koncerto proga idomu pa-
žvelgti į “Čiurlionio” ansam-
blio praeitį. Jis susikūrė 1940
m. pirmojo ir ligiolinio jo
vadovo dirigento Alfonso Mi-
kulsio pastangomis. Pirmo-
sios bolševikų okupacijos
metu ansamblis savo progra-
momis kiek galėdamas sten-
gėsi įkvėpti lietuviams ryžto
ir vilties. Prasidėjęs karas
nutraukė jo sėkmingą darbą.
Jis vėl atsikūrė tik 1945 m.
sugriautoje Vokietijoje, ku-
rijoje tremtiniais atsidūrė ir
didelė dalis ansamblio narių.
Cia jis per 4 m. šauniai re-
presentavo lietuvių tautinį
meną. Ansamblio veiklai
tremtyje išryškinti reikėtų
parašyti storą knygą. Ta-
čiau šimtai koncertų ameri-
kiečių, anglų, prancūzų ka-
rininkams ir kariams; lietu-
vių, latvių ir kitų tautybių
tremtiniais; šimtai garsių
įvairių tautybių žmonių at-
siliepimai spaudoje ir an-
samblio garbės knygoje, kal-
ba patys už save.

Gerųjų Clevelando lietu-
vių dėka, didelis ansamblio
daugumas atvyko į Cleve-
landą ir čia antrą kartą at-
gimė. Nors visi ansamblio
dalyviai dirba sunkų fizinį
darbą, tačiau jie randa laiko
ištisomis valandomis repe-
tuoti ir garsinti lietuvių var-
dą plačiosios visuomenės
tarpe.

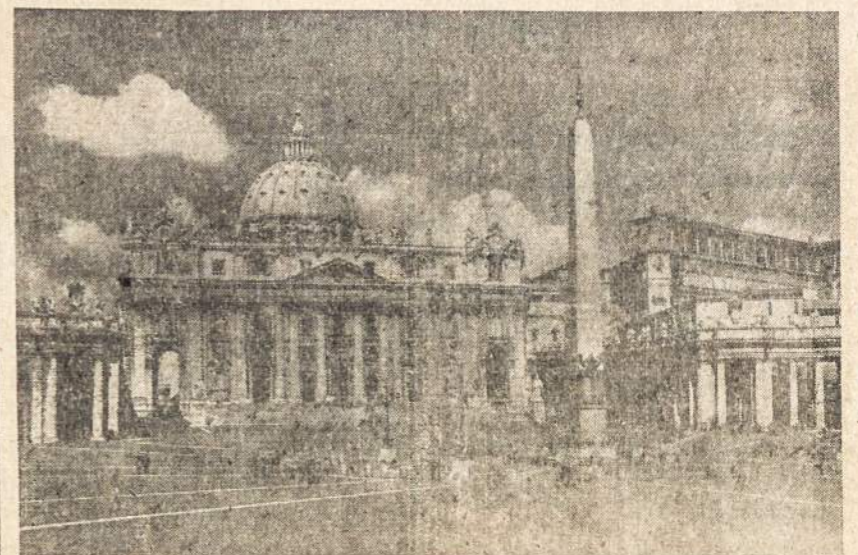
Kaip jau buvo minėta, an-
sambliui vadovauja Alfonsas
Mikulsis. Tautinių šokių
vadovė yra Aidona Valeičai-
tė, kanklių — Ona Mikul-
skienė, režisierius — Petras
Maželis, o ansamblio valdy-
bos pirmininkas — Juozas
Stempužis. Pranešėja —
Aleksandra Sagienė.

Baigiant linkėtina “Čiur-
lionio” ansambliui nepa-
vargstant lankyti lietuvių
kolonijas ir galinga lietuviš-
ka daina vesti juos į naują
ateitį. A. E.

800 traukinių su tremiamais į Rusiją lietuviais

Paryžiuje išeinantis “Placowka” laikraštis prane-
ša, kad šią žiemą iš Lietuvos išvažiuo apie 800 trauki-
nių su deportuojamais lietuviais. Į ištremtųjų vietas,
kad neliktų tuščios sodybos, gabenami iš Rusijos kol-
chozininkai.

Toliau laikraštis praneša, kad neseniai partizanai
užpuolė vieną stovyklą netoli Rygos, sumušė ten buvu-
sius MVDistus ir padegė stovyklos pastatus. Be to,
partizanai užpuolė link Pleskau einantį traukinį su tre-
miamais pabaltiečiais ir išlaisvino suimtuosius. Šioje
akcijoje dalyvavo jungtinė lietuvių, latvių ir estų par-
tizanų grupė. Vadovavo lietuvius.

Sv. Petro bazilika Vatikane

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

KAS GRĮŽTA Į TĖVYNĘ?

“Tėvynės Balso” Nr. 17 iš-
dėjo “laimingai” į “tėvynę”
grįžusio Vinco Kisieliausko
fotografiją ir laišką. Kisi-
eliauskas laiškė tarp kitko,
rašo: “Špakenbergo lagery-
je mes paskelbėme 10 dienų
bado streiką. Kodėl mes
streikavome? Gal dėl to, kad
“puikiai” gyvendami ieško-
jome šiokių tokių pramogų
niūrijoje lagerinėje padangė-
je?”

Tik tas kas nepažįsta Ki-
sieliausko gali jo žodžiams
patikėti. Štai tikrasis Ki-
sieliauskas. 1945 metais tuoj
po kapituliacijos, Kisieliaus-
kas gyveno Segebergo apskr.
Lietuvių komiteto materia-
liai sušelpas jis prisigėrė ir
su rusų belaisviais užpuolė
vokiečių kaimą. Karinė po-
licija jį tuojau suėmė ir už
banditizmą 6 mėnesiams pa-
talpino kalėjiman. Po 6 mė-
nesių suvargęs ir nuskures
jis grįžo vėl į Segebergą ir
vėl komitetas jį sušelpė. Po
to jis persikėlė į Eutino tremti-
nių stovyklą. Čia ne tik pa-
čioje stovykloje tarp savo
tautiečių pasižymėjo kaip
girtuoklis, mušeika ir vagis,
bet ir plačioje apylinkėje
pridarė baisybes eibių. Už
vagystes ir muštynes iš Eui-
tino pabėgo ir vėl prisiplakė
Špakenbergo stovykloje prie
lietuvių kolonijos. Ir čia ne-
nuostoj girtuokliavęs, vagi-
nėjęs ir mušesius. Už muš-
tynes pateko į kalėjimą ir
atlikęs bausmę išvyko į tē-
vynę.

NE APIE TUOS PARASĖ
“T. B.” Nr. 18 talpina
straipsnį “Lietuviai emigra-
cijoje (iš Amerikos lietuvių
spaudos)”. Čia perspau-
dina iš “Draugo” vieno į Au-
straliją nuykusio laišką,
 kuriame rašo: “Mano sūnų
11 metų amžiaus, paėmė vie-
na australų šeima. Aš pats
pradėjau dirbti prie geležin-
kelio. Kitas sūnus 17 metų
amžiaus, tikisi patekti į ge-
ležinkelio mokyklą”.

Toliau perspaukina žinu-
tę iš “Dirvos”, kad mokslin-
inkas A. Ružancovas atvy-
kęs į JAV vienoje mokykloje
gavo šlavėjo darbą.
Vėl perspaukina žinutę
iš Vieniybės”, kad daininin-

kas Jonas Butėnas kažkur
Amerikoje plauna indus ir
tik laisvu laiku gali naudotis
pianinu. Gi daininkė F. Ra-
dzevičiūtė Kanadoje dirba
kažkokioje farmoje.

Tokiomis žiniomis redak-
torius bolševikas Šimkus
džiaugiasi galįs dabar varyti
propagandą, kad tremtiniai
grįžtų į tėvynę. Tačiau kiek-
vienam lietuviui ar esančiam
tremtyje ar ir Lietuvoje aiš-
ku, kad visi čia minėti lietu-
viai, kad ir kokią darbą be-
dirbtų, yra laisvi gyventojai
ir patys savo laimės kalviai.
Dargi Butėnas gali laisvu
laiku naudotis pianinu, o į
Australiją išvykusio lietuviu
sūnus pradės mokytis gele-
žinkelio amato. Kokia čia
tragedija?!

“Tėvynės Balse”, jei tau
rūpi lietuviškieji reikalai,
pasiųsk vieną savo korespon-
dentų į Sibirą, tegul jis ap-
lanko tūkstančius lietuvių,
kuriuos užkaltauose vagonuo-
se išvežėte į bausmės stovyk-
las. Pamatysite ar jie nors
10 dalį turi to, ką tremtiniai
Amerikoje, Australijoje ir ki-
tur.

LIETUVA “IŠSIRINKO” VALDOVUS

Kovo mėn. 12 d. visoje Ru-
sijoje įvyko rinkimai į Aukš-
čiausią Tarybą ir tautybių
tarybas. Į Aukščiausią Ta-
rybą Lietuva “išsirinko” 10
atstovų: Antaną Sniečkų,
Mečislavą Gedvilę, Motiejų
Šumauską, Antaną Račūčį,
Vladą Niunką, Mariją Eku-
naite, Joną Macijauską, Vin-
cą Vitkauską, Justą Paleckį
ir Joną Čiuladą.

Į tautybių tarybą “išrinkti”
šie kandidatai: P. Karec-
spaudos). Čia perspau-
dina iš “Draugo” vieno į Au-
straliją nuykusio laišką,
 kuriame rašo: “Mano sūnų
11 metų amžiaus, paėmė vie-
na australų šeima. Aš pats
pradėjau dirbti prie geležin-
kelio. Kitas sūnus 17 metų
amžiaus, tikisi patekti į ge-
ležinkelio mokyklą”.

Toliau perspaukina žinu-
tę iš “Dirvos”, kad mokslin-
inkas A. Ružancovas atvy-
kęs į JAV vienoje mokykloje
gavo šlavėjo darbą.
Vėl perspaukina žinutę
iš Vieniybės”, kad daininin-

DIDELĖ NAUJIENA PITTSBURGH'O IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS

Tėvų Pranciškonų pastangomis, balandžio (April) 2 dieną,

PALMIŲ SEKMADIENĮ,

atidaroma Pittsburgh'e nauja lietuviška

RADIO ŽINIŲ VALANDA

“LITHUANIAN NEWS HOUR”

Transliacijos vyks kiekvieną sekmadienį nuo 1:45 val. iki 2:25 val. po piet iš stip-
rios WMCK radio stoties, McKeesport, Pa., banga 1360.

Programa susidės iš trijų dalių: Religinės, kuriai vadovaus Tėvas Viktoras
Gidžiūnas, Bridgeville's Pranciškonų viršininkas; Pittsburgh'o Jaunimo valandė-
lės, kurią užpildys Lietuvos Vyčiai ir Žinių, Tautinės Lietuviškos Muzikos bei
skelbimų.

Ši nauja radio valanda vadinsis “Lietuvių Žinių valanda”, “Lithuanian News
Hour”, tačiau ji turės skirtingą nuo šioje apylinkėje tuo pačiu vardu einančio
laikraščio administraciją, nors ji su juo bendradarbiaus, kaip ji žada bendradar-
biauti su visomis lietuvių organizacijomis ir asmenimis.

Maloniai kviečiame visus Pittsburgh'o ir kitų Vakarines Pensilvanijos
miestelių lietuvius, kas sekmadienį 1:45 val. po piet, atidaryti savo radijo apa-
ratus ir paklausti mūsų programos iš WMCK stoties, ant jūsų Dial 1360.

Lietuvių Žinių Radio Steigėjai

LIETUVIŲ ŽINIOS

Savaitinis laikraštis
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlOCK 1-3121

Jungt. Valstybėse metams.....\$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui.....1.50
Užsieny metams.....4.00
Užsieny pusmečiui.....2.00

Skelbimų kainos sulg susitarimo

LITHUANIAN NEWS

Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlOCK 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year.....\$3.00
In U. S. A., six months.....1.50
Other countries, one year.....4.00
Other countries, six months.....2.00

Advertising rates on application

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

Lietuvybės egzaminas

Šiais metais JAV įvyks 17 gyventojų surašymas. Daugeliui Amerikos piliečių jis bus tik paprasta administratyvinė procedūra, neverta dėmesio. Lietuviams šis surašymas turi didesnės reikšmės. Neklaidus gali būti pasakyti, jog šis surašymas yra LIETUVYBĖS EGZAMINAS.

Turbūt nė vieno tokio masto statistikų duomenys nėra 100% tikslūs. Tačiau lietuvių atžvilgiu visuotiniuose JAV surašymuose jie yra jau labai klaidingi. Žinoma, tai ne surašinetojų klaida ar kaltė. Tai yra mūsų pačių LIETUVIŠKOJI NUODĖMĖ. Tai yra laisva valia, iš apsidėmimo ar kvailos gėdos vykdomas nusikaltimas prieš lietuvių tautą, prieš lietuvių tautą. Šiuo mūsų tautai tragišku metu išsivadėjimas lietuvių vardo būtų paniekimas savo kenčiančių ir už viso pasaulio laisvę kovojančių brolių ir sesių. Tai būtų išdavimas mūsų laisvės kovos ir savęs pažeminimas. Ko verti tie vaikai, kurie išsivadavo savo suvargintuos ir pralūžiusios senutės motinos. Ko verti tie lietuviai, kurie matydami savo motinos Lietuvos kančias, netik jai nepadedą, bet dar jos išsivadavę. Koks savęs pažeminimas. Išsivadėjimas lietu-

vio vardo, yra netekimas dailės savęs.

Mes mylime Ameriką, mes mylime jos laisvę, mes mylime šį kraštą, tačiau, tas neišvengiamas, jog mes turime užmiršti koks kraujas teka mūsų gyslomis. Čia įsidėmėtini ir reto masto lietuvių patrioto prof. K. Pakšto žodžiai: JUO KARŠTESNIS LIETUVIS PATRIOTAS, TUO GERESNIS AMERIKIETIS.

Garbios atminties buvęs JAV prezidentas F. D. Rooseveltas štai ką karu metu pareiškė: "Menkas tas žmogus, kuris išsivadavo savo Tėvynės". Štai didžiojo amerikiečio žodžiai, kurie turėtų būti ugningomis raidėmis įrašyti kiekvieno lietuvių širdyje. Šio visuotinio surašymo metu, mes turėsime progos parodyti kiek mes mylime savo Tėvynę, kuria didžiuojasi ir gerbia net svetimtaučiai. Geriausi pavyzdžiai yra prof. Eretas, prof. Senn, E. J. Harrison ir daugelis kitų. Pagaliau lietuviška kilme dar ir dabar didžiuojasi Dostojevskio, Tolstojaus palikūniai. O mes kartais gėdinamės pasisakyti lietuvišiais esą.

Ateinančiame surašyme prie kiekvieno lietuvių pavardės tebūna garbingas LITHUANIAN vardas.

A. ERDVILAS

GALIA, KURI NUGALI PASAULI

(Iš Popiežiaus pasakytos kalbos žurnalistams)

Kovojantiems reikia būti išsilavinusiems ir gerai apsiginklavusiems pagal laikų reikalavimą, ne vien naujomis priemonėmis, kurias mokslas ir technika teikia, bet dar daugiau dvasios tobulumą, kurio jūs, katalikai žurnalistai, siekiate ir dedate savo profesijos pagrindu, nes jaučiate savyje galią ir garbę.

Iš jūsų sielos gelmių trykš-

ta intencija gėriui, meilė, tiesa, užjautimas klystantiems, rašyto žodžio galia prieš ydą ir neapykantą.

Prieš naująjį pagonišką pasaulį jūsų žurnalistų, žodis yra vadas ir pavyzdys, drausmė kovojas už tiesą ir tikėjimą, su žvilgsniu į dangų, laikant po kojomis atstatytus pagoniškus stabus.

Tai yra galia, kuri nugalį pasauli.

LIETUVOJE PER MAŽA "REVOLIUCINGUMO"

"Tiesa", kritikuodama naujai pastatytą baletą "Raudonoji Aguona" puola "nusipelnusių" liaudies artistų baletmeisterį Br. Kelbaską, kad jis, atlikdamas vaidmenį, nebuvo užtekinai revoliucingas ir per mažą buvę bolševikiškumo. Šį kartą bolševikiniai "laurai" teko baletininkei Juozapaitytei, kuri viais atžvilgiais buvusi daug ugningesnė, kaip iki šiol. Bė jų baletė dalyvavo R. Janavičiūtė, Želtrauskas ir kt. Dekoras cijas piešė Vyt. Palaima, o orkestrui vadovavo drg. Chaimas Potašinskas.

IR BOLŠEVIKAI KLYSTA

Buvęs liaudininkų veikėjas Valerijonas Knyva — Šiaulietis, "Tiesoje" atsiprašo dėl įvykusių politinių klaidų "Gimtojo žodžio" vadovylyje. Mat, Knyva talkininkauja bolševikiniam švietimo komisariatui ir, beredaguodamas bei peržiūrėdamas vadovėlius, nepastebėjo, kad įsibrovė kažkoks "buržuazinis" sakiny. Dėl to NKVD pradėjo perkrauti Knyvos sąžinę.

LIETUVA UŽGULĖ TAMSI NAKTIS...

LIETUVOS PROISTORĖ

Laiminga ta tauta, kuri turi ir savo valstybę. Nelaiminga, labai nelaiminga, toji tauta, kuri priversta gyventi be savo valstybės: laikinai ar amžinai. Tiesa, be savo valstybės gyvenančių tautų amžius trumpas: jos miršta. Tačiau tą taisyklę sulaužė žydų tauta. Stebimės mes šiandien, bet žydai apie du tūkstančius metų persekioti neišnyko, bet sukūrė savo Izraelio valstybę.

Ar neištiko ir mūsų tautą panaši tragedija, kaip žydus? Kiek kartų kitų tautų istorikams atrodė, jog lietuvių tauta šiandien ar rytoj tikrai išmirs. Bet mūsų protėviai buvo atkaklūs kovotojai ir savo krašto mylėtojai: jie ryžosi, aukojosi, mirė, siekė savarankišką ir laisvą gyvenimą. Ir toji kova dėl laisvės truko šimtmečiais.

Mes visur pabrėžiame, pasididžiuojame, jog mūsų tauta yra sena; ji turi nuostabiai gražią, skambią, kalbotyrai be galo reikšmingą ir naudingą lietuvių kalbą.

Negana to, 22 nepriklausomo gyvenimo metai išugdė priešistorinio — archeologinio tyrinėjimo mokslą — lietuvišką mokslą. Ir tuo būdu sužinojome, jog mūsų protėviai per 4000 metų vertėsi gyvulininkyste, žemdirbyste, bitininkyste, žuklaviu; mokėjo austi ir verpti — patys gamindavo sau vilnonius drabužius. Sugebėdavo pasigaminti įvairius papuošalus: iš vario, sidabro, aukso; taipgi iš medžio. Šaltkalvystėje irgi nebuvo susmukę: patys pasigamindavo sau ginklus.

Šiam mokslui labai pasitarnavo Amerikoj gyvenantieji Dr. J. Puzinas ir Dr. M. Alseikaitė — Gimbutienė. Tik labai gaila, kad tos mūsų protėvių kultūros palikimų niekas neužrašė ir tik dėl to, dažniausia savo istoriją pradėdami pirmaisiais amžiais po Kristaus.

100 METŲ PO KRISTAUS

Romėnų istorikas Tacitas jau rašo apie aisčius — lietuvių gimines. Tas pats istorikas mini danų kovas Kuršo žemėje: 853 m., 925 m. Pagaliau rusų metraščiai 1040 m. pirmą kartą mini rusų kunigaikščio Jaroslavo 'karo žygi į Lietuvą. Vėliau danų karalius 1161 m. apsupo mūsų pajūrio Palangos miestelį: nugalėjo kuršius ir ta pačia proga Lundo kuniga pakėlė kuršių vyskupų. Pagaliau nuo 1219 — 1236 — 1240 metais isigali Mindaugas. Reikia pabrėžti faktą, jog daugumas lietuvių kunigaikščių gera valia pasidavė Mindaugo valdžiai. Mindaugas karūnuotas pirmuoju, istorijos lapuose užrašytu, Lietuvos karaliumi. Tai įvyko 1253 m.

LIETUVOS GARBĖS IR KLESTĖJIMO METAI

Lietuva turi garbingą istorinę praeitį. Ir labai didelės tautos, susikūrusios didelės valstybės, tikrai gali pasvydėti mūsų Tėvynei garbingos praeties. Mūsų proistorė siekia kelių tūkstančių

metu glūdumas. Jeigu minėsimė svetimųjų užrašytus Lietuvos praeties istorinius įvykius, tai ir tie laikai siekia 700 metų. Tuo tarpu Amerikos amžius ribojasi 173 metais.

Lietuvos karalių — kunigaikščių Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio ir Vytauto laikų Lietuva spindėjo nuostabia garbe ir didybe. Lietuvos valdovai pasižymėdavo garbės žodžio laikymu, buvo teisingi ir savo valdiniam geraširdžiai. Todėl daugelis svetimų valstybių pavesdavo Lietuvos valdovams spręsti savo ginčo bylas. Anų laikų Lietuva buvo tiek didelė, jog laikotarpiams rėmėsi Maskvos ir Juodųjų jūrių.

SMUKIMO KELIU

Po Vytauto Didžiojo mirties, lietuvių valstybė pradėjo pamažu smukti. Horodlės aktas (1413 m.) Lietuvos su Lenkija atėmė lietuviui pasitikėjimą savimi. Ne visi, bet daugumas Lietuvos bajorų, virto Lietuvos valstybės duobkasiais. Tuo tarpu lietuvis valstietis ėmė trauktis vis tolin nuo bajorų luomo. Ėmė griūti laisvės — nepriklausomybės, vienybės ir susiklausymo amžiais bočių statytas šviesus pastatas. 1569 m. įvyko Liublino unija, atidengusi naują istorijos lapą. Pagaliau 1795 m. — tai Lietuvos tragedijos, Lietuvos valstybės laidojimo metai. Tais metais įvyko Lietuvos — Lenkijos valstybės galutinis, tretysis, padalinimas. Ji įvykė Rusija, Austrija ir Vokietija. Nuo to meto Lietuva pakliuvo į rusų vergiją. Tėvynę apgaubė 123 metus trukusi tamsi naktis. Palinko lietuvis po sunkaus kryžiaus našta. Suklupo... Tačiau meldėsi ir kentėjo. Sunki vergo dalia lydėjo lietuvių nuo lopšio iki karsto. Jokio šviesulio Lietuvos padangėj nesimatė.

UŽ KĄ J.A.V. KAREIVIS EUROPOJ KOVOJO IR MIRĖ?

Gal ateina kada nevilties šmėkla ir bando gasdinti mus, šnibzdėdama, jog Lietuva žuvus amžinai. Vykime ją šalin! Šiaudadūšiai galėtų jai patikėti. Juk J.A.V. kareivis praeitame kare Europoje ir kitur kovojo ir mirė už visų kenčiančių ir pavergtų kraštų laisvę. Būtų be galo skaudu ir gaila, tų šimtų tūkstančių be laiko užgesusių jaunų gyvybių, jeigu jų kraujas neprimintų pasaulio tvarkytojams už ką demokratinio pasaulio, kartu ir Amerikos, kareivis kraują liejo?

Atlanto Charta ir mirusiojo Amerikos prezidento Roosevelt'o paskelbtos keturių laisvės atneš galų gale ir mūsų tautai teisybę ir laisvę. Lietuvių tauta neprašo aukso, nenori gero gyvenimo, apsieis ir be puošnių drabužių, bet be laisvos Lietuvos lietuvis negali gyventi. Lietuvis prašo pasaulio valdytojus gražinti tai, ką nuo amžių Lietuva turėjo, ką pats Visagalis Dievas mums skyrė: — laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

LIETUVOS ATGIMIMAS — VASARIO 16-TOJI

Bet laisvės aušra atėjo, nors ne be kovos, ne be aukų. Pirmiausiai Lietuvos padangėje pasirodė šviesuliai, kurie ėmė žibėti ir šviesti gūdiuojančios tautos nelaisvės naktį. Kristijonas Donelaitis, Simanas Daukantas, kun. Antanas Strazdelis, Dr. Jonas Basanias — Basanavičius, Dr. Vincas Kudirka, Martynas Jankus, vysk. Motiejus Valančius, Antanas Vienušis — Vienožinskis, Pr. Vaičiaitis, — tai vis tie šviesuliai, kurie pradėjo išsklaidyti Lietuvą užgulusią neperregimą tamsią naktį.

Ivykiai vystosi greit. 1917 m. rugsėjo 18-23 dienomis Vilniuje įvyko lietuvių suvažiavimas. Čia buvo išrinkta 20 asmenų Lietuvos Taryba. Ir šioji 1918 m. vasario 16 d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės aktą.

Bet laimingą gyvenimą laisvoji lietuvių tauta tegalėjo gyventi vos 22 metus.

RAUDONASIS SLIBINAS IR VĖL IŠPLĖSĖ LAISVĖ

1940 m. birželio 15 d. iš ry-

taudonasis slibinas. Nuo to laiko jis mintą gyvomis lietuvių širdimis. Ši bestija geria gyvą, verdantį, lietuvišką kraują.

Gedulo ir mirties šydų šiandien apsidengė visa Lietuva. Žudomos tautos balsas byloja:

"Mūsų kraujas teka upeliais. Mes kovojame ir mirštame už savo krašto laisvę. Mūsų lavonai pasodrins mylimąją mūsų žemę — lietuvišką žemę. O ateinančios lietuvių kartos dar labiau dėl to mylės Lietuvą, dar labiau brangins laisvę. Mes mirštame su šventos lietuviškos žemės meile širdyje".

"Paskutiniaus kovos metais netekome 800.000 sesių ir brolių. Mes nežinome ar dar iki šiol kas nors iš jų gyvena? Vieni žuvo tėviškę gindami, kiti Kazachstane ir Sibiro taigose nuo bado, kankinimų ir šalčio. Dar 600 kunigų kovoja su priešu Tėvynėje, o 1000 jau mirė arba čia arba Sibire. Kankinių eilės didėja. Vasaros saulė nenudžiuvina mūsų kraujo, o žiemos šalčiai jo nesušaldo".

UŽ KĄ J.A.V. KAREIVIS EUROPOJ KOVOJO IR MIRĖ?

Gal ateina kada nevilties šmėkla ir bando gasdinti mus, šnibzdėdama, jog Lietuva žuvus amžinai. Vykime ją šalin! Šiaudadūšiai galėtų jai patikėti. Juk J.A.V. kareivis praeitame kare Europoje ir kitur kovojo ir mirė už visų kenčiančių ir pavergtų kraštų laisvę. Būtų be galo skaudu ir gaila, tų šimtų tūkstančių be laiko užgesusių jaunų gyvybių, jeigu jų kraujas neprimintų pasaulio tvarkytojams už ką demokratinio pasaulio, kartu ir Amerikos, kareivis kraują liejo?

Atlanto Charta ir mirusiojo Amerikos prezidento Roosevelt'o paskelbtos keturių laisvės atneš galų gale ir mūsų tautai teisybę ir laisvę. Lietuvių tauta neprašo aukso, nenori gero gyvenimo, apsieis ir be puošnių drabužių, bet be laisvos Lietuvos lietuvis negali gyventi. Lietuvis prašo pasaulio valdytojus gražinti tai, ką nuo amžių Lietuva turėjo, ką pats Visagalis Dievas mums skyrė: — laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

LIETUVOS PRISIKĖLIMAS JAU NEBETOLI

Šiandien Lietuvos gyvenimas apklotas sniegu. Mirtis ten piauna baisią piūtį. Mes žinome tačiau, jog po žiemos ateina pavasaris. Vis aukščiau ir aukščiau virš mūsų Tėvynės kylanti laisvės saulė išstipdys tuos sniego ir ledo kalnus; išsklaidys lietuvių tautą užgulusią nykią ir neperregimą tamsią naktį. Mes tuo tikime. Lietuvos šviesaus prisikėlimo diena galbūt ateis greičiau, negu mes manome... Tik sukauptime jėgas ir įtempime vėlią, kad laisvos Lietuvos akivaizdoje galėtume pasirodyti vertais jos sūnumis.

Vladas Mingėla

BAŽNYČIOS KANČIA PALMIŲ SEKMADIENI

Atvyksta kaip keleivis iš tolimos šalies Palmių sekmadienis.

Bažnyčios tampa lyg keliaujanti miškai; o iš jų išeis žmonės nešini rankose palmių ir alyvų šakelėmis — pergalės ir taikos simboliais.

Bet kur yra toji taika? Niekas jų nežino.

Ir anas triumfas Jeruzalėje tesitės tik vieną rytmetį. Jėzus buvo besirengias kančia. Fariziejai rengė taikos Kunigaikščiui mirtį. Judas studijavo išdavimą. Minia, kuri Palmių rytą šaukė ozaną, penktadienį jau šaukė: nukryžiuoti! Ir ant Golgotos įvyko didžioji drama.

Taip būna ir čia žemėje. Šiandien tave giria, o rytoj jau smerkia; šiandien meilę, rytoj neapykantą ar nepaisymą, kuris tave užmuša ir sunaikina. Amžiais kartojasi tas liūdnas žodis: kančia.

Kančia. Kristaus kančia, Pasaulio kančia. Bažnyčios kančia.

Bažnyčia visada turi tuos pačius priešus prieš save.

Kodėl? Todėl, kad akla ir užsispyrusi bedievybė visada puola Bažnyčią ir ją kaltina už skelbiamą dievišką.

Tai gėbšumas, kuris ją apiplėšia. Tai niekšingumas, per kurią jos sušelpieji ją paniekina.

Taip atsitinka užpuolant ir areštuojant jos kunigus, juos vedant prieš tironų tribunolus. Neduodama jai kitos teisės kaip jaustis apkaltinta. Visais laikais tie patys Pilotai, tie patys Erodoi, tie patys Cezariai, tie patys Judošiai, pilni prasikaltimų.

Taigi, Viešpaties kančia ir Bažnyčios kančia. Bet Kristus nugalėjo savo priešus. Juos nugalė ir Bažnyčia.

Kaip tik kentėjimų valandoje Bažnyčia rodo pasauliui savo šventumo palmę, kuri yra taipgi garbės ir triumfo palmė.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS DRAMA

Didžiosios savaitės drama amžinai atsinaujina Bažnyčios istorijoj. Bažnyčia amžių bėgyje praleido daug Didžiųjų Penktadienių ašarose ir nulliūdime. Bet ji taipgi visada pasitiko Velykų rytmetį giedodama triumfo Aleliują.

Ir šiandieninę istoriją ga-

ANTIKRISTAI NENUGALĖS

Antikristų sukilimas prieš Popiežiaus encikliką, kurioje Šv. Tėvas apgailestauja tautas, paniekinančias Dievą, Bažnyčios ir pačios prigimties įstatymus, dar kartą parodo savo užsispyrimą, nepakenčiant mažiausio perėjimo prieš jų šlykščius darbus. Meluodami per akis jie puola Bažnyčią, apkaltindami ją kiršinant "reakcionieriškus" kraštus kovoti prieš sovietinį pasaulį, besikeinančią sunaikinti visą žmoniją.

Šis nedoras komunistų elgesys yra šėtoniška raudonosios gėgės kova prieš Bažnyčią ir Popiežių. Tarkvails ofenzyva, nepajėgianti padidinti tvirtų pagrindų ant kurių stovi Bažnyčia.

limą pavadinti Kančios Penktadieniu. Tamsybių jėgos sekilo prieš Bažnyčią, norėdamas ją nuversti.

Anapus geležinės uždangos dvasiškai areštuojami, kankinami, šaudomi. Visa žmonija apsupta baimės atmosferos.

Pagoniškasis pasaulis po trijų kruvinų amžių tikėjosi sunaikinęs "Kristaus sektą". Imperatorius Dioklecianas jau buvo išleides ir medalį su parašu: "krikščionių vardas panaikintas".

Po to sekė susirėmimas su barbarais ir kova su Vokiečių imperija, kuri norėjo pasisavinti Bažnyčios teises.

Vėliau Bažnyčia iškentėjo Prancūzijos revoliuciją, skerdynes Rusijoje, Ispanijoje, Meksikoj ir kitur.

Bet Bažnyčia stovi tvirta ant nepajudinamos Petro uolos.

Šiandien pasireiškia socialinė erezija. Po ekonomine priedanga komunistų programoje slepiasi tikros erezijos: paneigiamas Dievo buvimas, sielos nemirstamumas, Dangus ir Pragaras, dieviškoji Bažnyčios misija. Visuotinis karas su Diokleciono nusistatymu visiškai sunaikinti ir nubraukti katalikybė.

Kaip dabar, taip buvo ir praityje. Bet ir pasekmės tos pačios. Modernieji persekiotojai negalingesni už senuosius: visi molio Motiejai. Bažnyčia, būdama dieviška, dar kartą triumfuos. Po Penktadienio Kančios ir Mirties sėks Velykų Prisikėlimas ir Pergalė.

Ką veikia Kristus, tas tavo dailidė? — klausė Libanijus vieno krikščionio siaučiant atskalūno Julijono persekiojimui. Tikintysis atsakė: "Ką daro? rengia grabą Bažnyčios priešams". Po trijų mėnesių atskalūnas jau gulėjo karste. Mirdamas karo lauke Persijoj šaukė: "Nugalėjai, Galiliejau, nugalėjai!"

Jau per du tūkstančių metų Bažnyčios priešai prakaituoja, rengdami duobę ir grabą; bet galiausiai jie patys sukrinta ir supuva toje duobėje. Bažnyčia jau moka palaidoti mirusius. Tik ji viena nesunaikinama, nes pastatyta ir palaikoma Kristaus, kuris yra Prisikėlimas ir Gyvenimas.

B. Mikalauskas

Dieviškasis Bažnyčios motiniškumas pasireiškia šiais Jubiliejiniais Metais visiems savo vaikams, jiems atleidžiant ir juos amnestuojant be rasės, tautybės ir klasės skirtumo; gerumas be egoizmo taikomams visiems, duodant lengviausias sąlygas suklydusiems surasti teisingą kelią.

Visa tai reiškia, kad Bažnyčia yra tiesos Mokytoja ir neklystas individų bei tautų vadas. Nedorai komunistų giminė neįstengs suteršti ar užslopinti šios kilnios ir dieviškos Bažnyčios misijos. Apaštališkoje dvasioje Ji gyvuos amžiais, atsilaikydama prieš visas siaučiančias audras.

Barnabas Mikalauskas

Sventieji dziaugsmo metai

Šiuos metus Popiežius Pijus XII paskelbė Šventaisiais, arba Jubiliejiniais, metais. Jubiliejumi senovės žydai vadindavo savo dziaugsmo šventes, kurias pradėdavo, pūsdami avino ragą — jubel. Bažnyčia gi jubiliejumi vadina tam tikrą laikotarpį, dažniausiai skirtingą Kristaus gimimo suktakims paminėti. Kadangi šis minėjimas trunka ištisus metus ir jų būvyje tikintieji gali laimėti visuotinius atlydus, dėl to tie metai dar yra vadinami šventaisiais metais.

1. JUBILIEJUS ŽYDŲ TAUTOJE

Jei mes giliau pažvelgsime į Bažnyčios jubiliejaus prasmę, tai galėsime jame išvengti šokių tokį analoginį ryšį su izraelitų dziaugsmo šventėmis. Palestinoje žydai turėdavo dienų ir net metų, per kuriuos jie ilsėdavosi, linksminėdavosi ir atgaudavo savo prarastą laisvę ir turtus.

Mozės Įstatyme skaitome, kad žydai, šešias dienas dirbę, septintą turėdavo ilsėtis, nes ir Dievas, sukūręs pasaulį, septintą dieną ilsėjosi. Ši poilsio diena hebraiškai vadinasi sabbot, ir ją senovėje izraelitai griežtai švęsdavo.

Toliau šis septintosios poilsio dienos įstatymas buvo pritaikintas ir metams. "Dievas leidžia žmogui šešis metus žemę dirbti, bet septintaisiais žemė turi pūdytą, c žmogus ilsėtis." Sabboto metais žmonės ir gyvuliai turėjo maitintis tuo, kas per šešis metus buvo sutaupta.

Negana to, kas penkiasdešimties metų buvo skelbiami jubiliejaus metais. Tai buvo Izraelio tautos su Die-

vu susitaikymo metai. Tą dieną vyriausias kunigas įeidavo į švenčiausią šventyklą ir, pašlakstęs ją aukais papiautųjų gyvulių krauju, išvadydavo į tyrus vadinamąjį "nuodėmių ožį". Po šių apeigų prasidėdavo dziaugsmo šventė, ir poilsis trukdavo ištisus metus.

2. ŠVENTIEJI METAI KATALIKŲ BAŽNYČIOJE

Kiek šis žydų paprotys šventi 50 metus turėjo įtakos pirmųjų amžių krikščionims, neturint tikslų žinių, sunku pasakyti. Atrodytų, kad jis tos įtakos neturėjo, nes pirmieji šventieji metai tebuvo paskelbti tik 1300 metais. Tiesa, dar prieš šio jubiliejaus paskelbimą buvo paskelbė gandy, kad, kiekvienam šimtmečiui prasidedant, Romoje buvo galima pelynti atlydus.

Artėjant 1300 metams, popiežius Bonifacas VIII liepė peržiūrėti archyvą ir sužinoti, ar tokie jubiliejai buvo praelyti skelbiami. Patvirtinančių dokumentų nebuvo rasta. Tuo reikalu buvo apklausiūti ir trys seneliai, turėję per 100 metų amžiaus. Jie sakė, jog 1200 metais Popiežius buvo suteikti visuotini atlydai. Tada šventasis Tėvas 1300 m. vasario 22 d. Šv. Petro bazilikoje pirmą

kartą paskelbė didįjį jubiliejų.

Giliai tikintieji viduramžių žmonės panorė pasinaudoti jubiliejiniais atlydais, ir maldininkų minios užplūdo kelius, vedančius į Romą. Jie mielai pakėlė visus anų laikų kelionės sunkumus ir, išvydę šventąjį miestą, šaukė: "Sveika, Šventoji Roma! Šventas Petrai ir Povilai, padėkite mums melstis!"

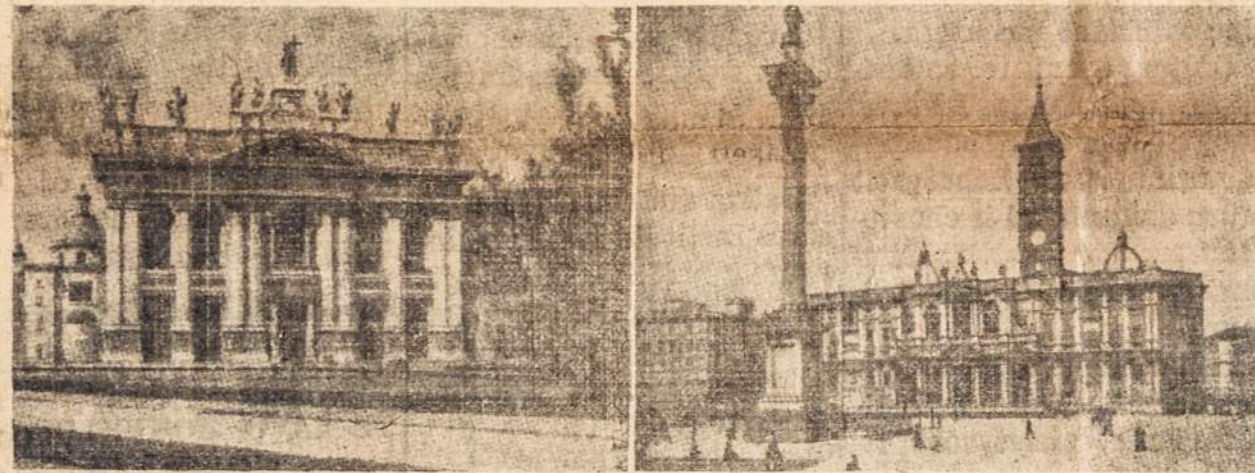
Pagal Popiežiaus Bonifaco VIII bulę, kitas jubiliejus turėjo būti 1400 metais, bet jis, tikintiesiems maldaujant, buvo paskelbtas 1350 m. Tačiau ilgainiui ir kas 50 metų skelbiamas jubiliejus atrodė per retas, dėl to nuo 1475 metų Šventieji Metai skelbiami kas 25 metai. Nuo 1450 m. Šventieji Metai atidaromi labai iškilmingai. Prieš pirmuosius Kalėdų mišparus. Šv. Tėvas, apsuptas kardinolų, vyskupų, kunigų ir diplomatų, atidaro "šventąsias duris". Šios durų atidarymo apeigos simbolizuoja rojaus vartų atidarymą, pro kurį rojaus įeidami nusidėjėliai gauna nuodėmių atleidimą. Popiežiui atidarant Šv. Petro bazilikos duris, jo įgaliojti kardinolai tokias pat duris atidaro Šv. Jono — Laterane, Švč. Pamelės Marijos — Ekskviline

ir Šv. Povilo — Astrijos gatvė.

3. ŠVENTŪJŲ METŲ ATLYDAI

Jubiliejaus metai yra dvasinio gėrio metai. Visi žmonės, gyvendami žemėje nusideda. Kada jie galis ir atlieka išpažintį, gaudami išrišimą, jie išvengia pragaro bausmės, tačiau jiems dar lieka laikinoji bausmė, išperkama aštria atgaila arba skaistyklės kančiomis po mirties. Kada Šventaisiais Metais Popiežius paskelbė visuotinius atlydus ir tikintieji, įvykdę sąlygas, juos laimi, tada jie tampa laisvi nuo visų dvasinių skolų.

Iš patyrimo žinome, jei norime ką gauti iš įžeisto tėvo, pirma turime jį atsiprašyti. Norėdami laimėti visuotinius atlydus, turime būti malonūs būvyje. Iš čia aiškėja pagrindinės atlydams gauti sąlygos: būtent, išpažintis ir Komunija. Šventųjų metų atlydams laimėti dar reikia lankytis bažnyčias ir kalbėti Popiežiaus paskirtas maldas. Prieš čia paminėtų sąlygų kartais dar pridėdamos pasninkas ir išmaldos. Taigi visi tikintieji, atlikę minėtas sąlygas, jubiliejaus metais galės laimėti visuotinius atlydus.

Šv. Jono bazilika Laterane ir Švč. Pamelės Marijos (St. Maria Magiore) bazilika Ekskviline

10 SPAUDOS ISAKYMŲ KORESPONDENTAMS

A. SUŠINSKAS

1. Nesistenk būti daugelio laikraščių korespondentu, nes tuo atveju dažniausiai nesugebėsi tinkamai atlikti savo darbo. Verčiau koresponduoti vienam laikraščiui gerai, negu visiems — prastai. Tik retais atvejais galima koresponduoti ir keletui laikraščių. Šiuo atveju, gink Dieve, nesiųsk tų pačių žinių. Žmonės dažnai skaito kelis laikraščius. Matydami juose to paties autoriaus vienodai parašytas žinias, skaitytojai pyksta, erzina ir pradeda tų laikraščių nebemėgti.

2. Nerašyk be reikalo. Kitaip sakant, nerašyk niekuo nereikšmingų dalykų. Tik įdomūs įvykiai ir nuotykiškai patinka skaitytojui. Gyvenimas yra pilnas įdomybių. Pamatyk ir pastebėk jas, o turėsi daug ko rašyti. Bet nerašyk to, kas tik tau vienam yra svarbu, kas tik tau pačiam yra įdomu: rašyk tai, kas kitiems patiktų, kas skaitytojams būtų įdomu ir svarbu. Rašydami turi save užmiršti, o prieš akis turėti kitus, — tik skaitytojus. Niekur neiškišk savęs ar savo reikalų. Geros korespondencijos yra laikraščio gyvybė: — jos padaro laikraštį gyvą!

3. Rašyk nuolat, visada rink žinias, visada pasinaudok proga. Būk visada visur. Visą matyk ir viską girdėk. Kiek galima ir kiek reikia, būk nepastebimas, — tada daugiau sužinosi. Laikyk pas save užrašų knygutę ir pieštuką. Užsirašyk žinias. Nepasitikiėk vien savo stebuklinga atmintimi: ir geriausia atmintis suklumpa ir apgauna. Korespondentas visada budi ir nieko idomaus bei svarbaus nepražiops!

4. Mokėk pagerbti žmones, kad prie jų galėtum prieiti, kėsiu. — O už išgastį? — paslaptin-gai pasiklausė žydas. Nors Petras buvo labai prislėgtas savo bėdos, susirūpinęs, bet žydo klausimas jam atrodė tiek juokingas, jog nesusilaikė ir nusikvatojo. — Tsi!... — sumostikavo Jankelis. — Dar gali kas išgirsti tavo juoką ir praneš žandarui... — U, didelė bėda, — pritarė jam žydas. — Jei uriadninkas numirs, tave, Petrai, pakarti gali. — Ai ai ai, — sudejavo Lukošūnas, susiėmęs rankom už galvos. — Ką aš padariau, ką aš padariau... Motina dabar... Dieve tu mano!... Nors eik ir nusiskandink ežerė. Kitos ištisios man nebėra! — Nu, nėra tokios blogos padėties, kad protingas žmogus nesurastų išėjimo, — ramina jį Jankelis. — Bėk Amerikon, kol dar nesuėmė tavęs žandarai. — Gerai būtų bėgti, kad tik pinigų turėtai. Bet neturiu, Jankeli, ir iš greitųjų niekur jų dabar negausi. — Be pinigų nepabėgsi. Blo-ga, kad neturi pinigų... — Paskolink man, Jankeli. Atiduosiu, atsiųsiu, visais šventaisiais siėkiu, kad atsiųsiu. Ir nuošimčius, kokių tik panorėsi. Motina tau žemę užstatys... — U, kad aš turėtai pinigų, kaip dabar jų neturiu, kodėl aš tau nepaskolintau. Tik ot bėda — pinigų neturiu. Kukis turi, Misiulis turi, bet Jankelis neturi. Jis skurdžius žydelis. Misiulis galėtų paskolinti, Kukis galėtų paskolinti, bet jie nepaskolins, jie ant tavęs pikti. Mi-

šiu! tų vakar primušei... — Ak, kokis aš kvailas, kokis aš kvailas! — sielvartavo bernas. — Kodėl aš nepaklausiau skurdžiaus? O dabar pražuvęs žmogus esu. — Nu, dar nepražūvęs, — neigia Jankelis. — Tu čia pasėdėk, o aš čia pažiūrėsiu, ką ten žandarai daro... Nu, pasuk pagalvosim. Gal Jankelio galva kažką gėro ir sumanys... Jankelis nusigrėžė išėiti. — O tu manęs neišduosi žandarams? — paabejojo bernas. Žydas susilaikė ejęs į duris ir atsigrėžė. — Oi, Petrai, Petrai! — link-gavo Jankelis galva. — Kaip gali tokius niekus kalbėti? Nors aš žydelis ir, pasakysiu tau, vargšas žydelis, bet aš doras žmogus. Tu jau manim pasitikiėk: kad pažadėjai padėti, — padėsiu... Tik jau tu ramiai čia pasėdėk. Kad neužėitų čion-kas, aš jau ir duris užrakinsiu.

5. Būk tyras savo gyvenimu, kad kiti tau nieko negalėtų prikišti. Rašydami nesuvedinėk asmeninių sąskaitų. Tai būtų žemas elgesys. Duok žinias ne iš keršto kam nors, bet iš meilės teisybei ir skaitytojams.

6. Būk tyras savo gyvenimu, kad kiti tau nieko negalėtų prikišti. Rašydami nesuvedinėk asmeninių sąskaitų. Tai būtų žemas elgesys. Duok žinias ne iš keršto kam nors, bet iš meilės teisybei ir skaitytojams.

7. Nevok laiko iš skaitytojų ir iš redakcijos! Tai reiškia, nerašyk ilgesnių korespondencijų, negu reikia. Atmink, tu esi ne vienintelis korespondentas. Rašyk tuo trumpiausiu, rašyk gyvai, t. y. tik su tokiomis smulkmenomis, kurios daugumai skaitytojų įdomios. Rašydamas pagalvok: ar dziaugsmas skaitytojams, ar spaudysis ir keiksis? Ilgesnes, ar net ir ilgas korespondencijas galima rašyti tik tuo atveju, kada aprašomasis dalykas yra labai svarbus ir įdomus. Nevok laiko iš redakcijos! Kitišis žodžiais tariant, rašyk tik ant vienos popieriaus pusės, kuo aiškiausiai, palikdamas tarp eilučių plačius tarpus ir kairėj lapo pusėj plačias, tuščias paraštes (nepirašytas vietas) redakcijos pataisymams. Ypač tai turėk galvoj, rašydamas madingai. Ja rašant, dažnai atsiranda pagunda eilutė prie eilutės subrukti. Taip negerai!

8. Nemeluok rašydami. Atsiprašau, norėjau pasakyti: rašyk tik tai, ką tikrai žinai. Ne gaudus, ne pletkus, ne plepalus perduok skaitytojams. Laikraštis ir tu atsakote už kiekvieną pa-duotą žodį! Neteisingos žinios kenkia pačiam laikraščiui, ir jis dėl to netenka patikėjimo ir gėro, rimto vardo žmonėse.

9. Negeisk garbės, kuri tau nepriklauso. Neišžeisk, jei redakcija dėl kurių nors prie-žaečių tavo korespondencijos negali atspausdinti. Ne-grasyk redakcijai kvailomis sąlygomis: arba atspausdinate, kaip parašiau, arba — ne! Jei ne, — aš jums dau-giau neberašau: špyga jums! Toks elgesys tik parodytų tavo tuščią ambiciją ir neišsiauklėjimą, net protinį nesubrendimą.

10. Negeisk svetimo turto. Tai reiškia, narašyk to, ko neišmanai. Rašydami apie neišmanomus dalykus, pasirodysi juokingas ir prašausi pro šalį. O ir iš kito laikraščio nenukniauk žinių. Pagaliau netaikyk savęs aukščiau už redakciją. Tegu redakcija apie tavo korespondenciją taria paskutinį žodį, nes juk ji laikraštį redaguoja, o ne tu, mielas ir brangus korespondente!

Būtinai laiku pasiųsk korespondenciją. Tučtuojau! Į tolimesnes vietas siųsk net oro paštu, net special delivery. Pasenusios žinios neįdomios skaitytojams. Jul'juokinga, pavyzdžiui, jei Varsario 16-sios minėjimo aprašymą siunčia kovo mėnesį praėjus kelioms savaitėms po minėjimo!...

Dar kartą pabrėžiame: trumpas, aiškus ir gyvas žinios aprašymas yra daug gražesnis, negu jos ištesimas negu jos atskiedimas tuščių, nereikšmingų žodžių vandenėliu.

8. Nemeluok rašydami. Atsiprašau, norėjau pasakyti: rašyk tik tai, ką tikrai žinai. Ne gaudus, ne pletkus, ne plepalus perduok skaitytojams. Laikraštis ir tu atsakote už kiekvieną pa-duotą žodį! Neteisingos žinios kenkia pačiam laikraščiui, ir jis dėl to netenka patikėjimo ir gėro, rimto vardo žmonėse.

9. Negeisk garbės, kuri tau nepriklauso. Neišžeisk, jei redakcija dėl kurių nors prie-žaečių tavo korespondencijos negali atspausdinti. Ne-grasyk redakcijai kvailomis sąlygomis: arba atspausdinate, kaip parašiau, arba — ne! Jei ne, — aš jums dau-giau neberašau: špyga jums! Toks elgesys tik parodytų tavo tuščią ambiciją ir neišsiauklėjimą, net protinį nesubrendimą.

10. Negeisk svetimo turto. Tai reiškia, narašyk to, ko neišmanai. Rašydami apie neišmanomus dalykus, pasirodysi juokingas ir prašausi pro šalį. O ir iš kito laikraščio nenukniauk žinių. Pagaliau netaikyk savęs aukščiau už redakciją. Tegu redakcija apie tavo korespondenciją taria paskutinį žodį, nes juk ji laikraštį redaguoja, o ne tu, mielas ir brangus korespondente!

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fondo premijuotas veikalas

— O aš, kvaila, taip nieko ir nebuvau pastebėjusi! — Taigi gerai prižiūrėk jį, moterėle, sakau tau, — vis ragina ją skurdžius... — Rytą gali tau dar tokį pokštą iškirsti, jog bėdos nenusikratyti!...

VII.

Nepaklausė sena Lukošūnienė Gugio patarimų prižiūrėti sūnų, kad niekur neišeitų — leido jį Merkinėn ir pati su juo nuėjo bažnyčion — štai, susi-laukė didelių nemalonumų, kuriuos vakar skurdžius jai pranašavo.

Anksti rytą nuvažiavo Jankelis miestelin stiklų langams parvežti. Grįžo dabar ir, stiklų iš vežimo neiškroves, arklio neiškinęs, nusiskubino pas Kukį, kur tuo metu buvo susirinkę vos ne pusė sodžiaus — laukė jaunųjų pulko iš bažnyčios.

Vos įbėgo pirkiniu, prasitūmė į priešakį, kur buvo susėdę senesni ūkininkai, — susiėmė Jankelis rankomis už galvos ir sudejavo:

— Oi, oi, vyručiai! Kad jūs žinotute, kas Merkinėj atsitiko! Oi, oi, kad jūs žinotute!...

— Ar vestuviniškams? — pasiklausė kažkas iš vyrų.

— Uu, ui, ir vestuviniškams irgi, — aimanavo toliau Jankelis.

— Na, pasakyk pagaliau, kas tokio baisaus atsitiko? — rik-

telėjo piktai Kukis. — Ką čia mus gąsdini dejuodamas.

— Ką aš čia jums porinsiu, — iškėtė žydas rankas. — Atvažiuos žandarai, iš jų viską sužinosite.

Pagaliau visgi papasakojo, kad Petras Lukošūnas mieste ly vėl pasigėrė, susimušė pas Šliomą su vestuviniškais, su kruvino kelis, išdaužė visus langus. Kai atėjo iššaukta policija, Lukošūnas sudaužė į uriadninko galvą degtinės butelį, sumušė sotninką, sako, jam ranką visai išsukęs ir nesidavė suimamas net pačiam žanda rū... — Pabėgo Petras Lukošūnas, bet kur jis dės? — gąsdino save ir kitus žydas. — Vistiek turės grįžti namo. Atvažiuos žandarai, suims Petrą, kalėjim nam uždarys Petrą, katorgon nuvarys Petrą, ir nebus jau čia Petro... — Na, jau? — paabejojo kažkas iš moterų. — Kad girti bernai susimušė kiek, tai varys dabar žmogų visam gyvenimui katorgon?...

— Uu, kad susikovės tik būtų, nu su bernais ar žyduka kurį primušęs, tai nieko, — aiškina Jankelis. — Kada žmonės nesimuša? O kai mušasi, tai jau kuriam žydui visados bloga. Mūsų žydeliai, kurie visus įstatymus žino, sako, kad Petrai bus

katorga. Dūsavo žmonės dėl tokių netikėtų įvykių, kiti, kurių vaikai buvo vestuviniukų tarpe, rimtai nerimdavo — ką čia su tokiu pramušalvu! Galėjo kurį ir sunkiai sužaloti!...

Petro niekas nesigailėjo, smerkė jį visi, galėjosi tik senos jo motinos, našlės. — Ir kas jam atsitiko? — stebėjosi Slamis. — Buvo bernas, kaip bernas, o dabar lyg visai iš proto išsikraustė.

— Tėvuliu rausgas atsirūgo. Argi jau užmiršote? — pastebėjo Žlabys.

— Dabar ne tie laikai, kad sūnus galėtų išdykauti, kaip kad išdykavo tėvas, — piktai nusisaipe Misiulis. — Dabar nebepaisdykautsi!...

— Visgi gaila berno, — pastebėjo kažkas. — Ko galėtis? Taip jam ir reikia — paneigė kerštingas Misiulis.

Gatvėj pasigirdo vežimas su skambalais. Kažkas susuprato: — Matyti žandarai... Jankelis prisiminė, kad jo arklys dar neiškinčytas, negirdytas, ir paskubėjo išsinešdinti. Taip staiga prisiminė todėl, kad iš tikrųjų nemėgo su tais reikalais turėti ką nors bendro, į kuriuos jau yra policija išikišusi.

Jankelis sumušė stiklus pirkiniu, iškinčė arklį, pagirdė ir įleido tvartan. Arklys buvo alkanas, ir Jankelis nutarė duoti jam šiandien avių. Vos jėjo klunelėn, kurio peludėj buvo avižos supiltos, kai išgirdo, kad jį kažkas pašaukė

vardu. — Jankel, Jankel, eik čion arčiau... Žydas atsigrėžė ir nusigando — suverstuose kampe šiauduose kyšojo Petro Lukošūno galva.

— Oi, suras jį čia, įvėls mane į bėdą, pagalvojo Jankelis. — Pasakys, kad aš jį čia tyčia paslėpiau. Jankelis priėjo atsargiai, pėsiryžęs kiekvieni akimirniu bėgti, jei tik pastebės, kad bernas vis dar karingai nusiteikęs. — Vai, Jankeli, sudejavo Petras, liūdama iš šiaudų: — tu gal ir nežinai, ką aš šiandien pridirbau? — Kaip nežinai, jei žandarai jau atvažiavo ir ieško dabar tavę. Niekas nematė, kai tu čia užėjai? — Pasiteiravo baikštusis Jankelis.

— Rodos, niekas. O gal ir matė kas, ar aš žinau... — U, negerai, negerai pasielgei. Suims dabar tave žandarai, kalėjiman pasodins, katorgon pasmerks... Oi, didelio vargo turėsi, Petrai. O vis todėl, kad pasigėrei!...

— Kas man dabar lieka daryti? — nusiminė Lukošūnas. — Patark, Jankeli. Aš pats nieko neišmanau. — Vakara mano langus daužė, mušti mane norėjai, o šiandien patarimo prašai. Kai gera — tai Jankelis nekrikštas, Jankelis parkas, mušti reikia Jankelį. O kai tik kam bloga, tada: — Jankeli, patarki!... Ok, jūs, gojai!...

— Dovanok, Jankeli, — girtas buvau vakar. — teisinasi Lukošūnas. — Už langus tau užmo-

— Uu, kad susikovės tik būtų, nu su bernais ar žyduka kurį primušęs, tai nieko, — aiškina Jankelis. — Kada žmonės nesimuša? O kai mušasi, tai jau kuriam žydui visados bloga. Mūsų žydeliai, kurie visus įstatymus žino, sako, kad Petrai bus

katorga. Dūsavo žmonės dėl tokių netikėtų įvykių, kiti, kurių vaikai buvo vestuviniukų tarpe, rimtai nerimdavo — ką čia su tokiu pramušalvu! Galėjo kurį ir sunkiai sužaloti!...

Petro niekas nesigailėjo, smerkė jį visi, galėjosi tik senos jo motinos, našlės. — Ir kas jam atsitiko? — stebėjosi Slamis. — Buvo bernas, kaip bernas, o dabar lyg visai iš proto išsikraustė.

— Tėvuliu rausgas atsirūgo. Argi jau užmiršote? — pastebėjo Žlabys.

— Dabar ne tie laikai, kad sūnus galėtų išdykauti, kaip kad išdykavo tėvas, — piktai nusisaipe Misiulis. — Dabar nebepaisdykautsi!...

— Visgi gaila berno, — pastebėjo kažkas. — Ko galėtis? Taip jam ir reikia — paneigė kerštingas Misiulis.

Gatvėj pasigirdo vežimas su skambalais. Kažkas susuprato: — Matyti žandarai... Jankelis prisiminė, kad jo arklys dar neiškinčytas, negirdytas, ir paskubėjo išsinešdinti. Taip staiga prisiminė todėl, kad iš tikrųjų nemėgo su tais reikalais turėti ką nors bendro, į kuriuos jau yra policija išikišusi.

Jankelis sumušė stiklus pirkiniu, iškinčė arklį, pagirdė ir įleido tvartan. Arklys buvo alkanas, ir Jankelis nutarė duoti jam šiandien avių. Vos jėjo klunelėn, kurio peludėj buvo avižos supiltos, kai išgirdo, kad jį kažkas pašaukė

Šv. Pranciškaus seserų vienuolyno Card Party

Ar žinai, kad Šv. Pranciškaus seserų vienuolyno Card Party jau yra paruošta. Daug vertingų laimėjimų lošerijoj! Skanus valgis ir gėrimai! Puiki proga visiems susitikti — ir naujiesiems ir seniesiems! Atveskite ir savo pažįstamus. Nesigailėsite tvykę.

Rengimo komisija

MIRĖ

Andriulienė, 77 metų, mirė kovo mėn. 24 d. Gyveno Šv. Vincento parapijoje.

Slepavičienė Aleksandra, 61 metų, mirė kovo mėn. 26 d. Palaidota Šv. Kazimiero parapijoje. Mirusioji atsiminė Kražių skerdynes.

Kovo 24 d. mirė sena Šv. Vincento parapijos narė Marija Anušienė. Palaidota kovo 23 d.

Šv. Jurgio parapijoje palaidotas Jurgis Laituskas. Palikimu išliko duktė ir sūnys.

VISI LIETUVIAI Į "ČIURLIONIO" ANSAMBLIO KONCERTUS! JIE ĮVYKS BALANDŽIO 30 D. 3 VAL. PO PIETŲ LIETUVIŲ PILIEČIŲ SVETAINĖJE SOUTH SIDE IR 7 VAL. VAKARE ŠV. VINCENTO SĀLĖJE, ESPLĖNE

KRONIKA

Lithuanian Country Club nutarė ant pavadintos žirutės vardu kalvos pastatyti namą, kurio statyba atsis apie 40.000 dol. Atidarymas ir pirmasis piknikas vyks gegužės 7 d. (sekmadienį).

Sekmadienį, balandžio 3 d. Lietuvių Mokslo Draugija iškilmingai minės savo 10 m. jubiliejaus šventę. vykstančiame bankiete daryvaus tik nariai, jų žmonos ir artimieji.

ALT Sandaros jubiliejinis — 35 metų — bankietas vyks gegužės 14 d. 7 val. vakaro Lietuvių Piliėčių svetainėje South Side. Tai puiki proga bus pagerbtos ir Motinos.

50 m. jubiliejų švės ir N.

S. (818 Balmont St.) įsikūrusi Lietuvos Sūnų Draugija, kuri aktyviai reikia lietuvių laisvės kovą ir dalyvauja kitokiais veikime. Jubilėjaus minėjimas įvyks gegužės 25 d. (ketvirtadienį), 7,30 val. naujame draugijos name. Tai bus kartu ir įkurtuvės.

Artimas "Lietuvių Žinių" bičiulis ir rėmėjas adv. Stasys Gabaliauskas su ponia ir sūnum praeitą savaitę grįžo iš Floridos, kur keliolika dienų atostogavo.

Klebono kun. V. Abromaičio pusbrolis Vincas Abromaitis, buvęs ilgus metus Japonijoje, ten profesoriavęs, net mokinęs imperatorių Hiro Hito, prieš keletą dienų mirė.

Nors vienuolis, tačiau teko daug iškentėti karo metu, buvo išstremtas ir uždarytas koncentracijos stovykloje. Po karo grįžo atgal į Japoniją tęsti toliau savo darbą.

Marija Abromavičiūtė, ištekėjusi už svetimtaučio, susilaukė kūdikio, kurį pakrikštijo Karolio vardu.

Šv. Petro ir Povilo d-jos nariai praeitą sekmadienį visi ėjo prie Šv. Komunijos ir turėjo bendrus pusryčius, kuriuos surengė Altoriaus d-jos narės.

Pentktadienį, kovo 31 d., 9 val. ryto, laidojama Nellie Radeckienė. Už jos sielą bus atlaikytos iškilmingos Šv. Mišios įžengimo Dangun bažnyčioje.

Paliko nuliūdime vyrą, sūnų ir dvi dukteris.

REGISTRUOJA Į KARIUMENĖ

Sovietinėje zonoje policijos mokyklose jau kuris laikas registruoja policininkus vykti į Sovietų Sąjungą tolimiesiems "lavinimuisi". Sovietų karinė valdžia nori sudaryti liaudies policijos specialų dalinį iš asmenų turinčių raudonosios armijos karinį pasiruošimą.

Phone, FEderal 1922

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį!

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVerglade 4850

Skaitykite "Liet. Žinias"

Didelis indėlis į muzikinę literatūrą

Naujas Stasio Šimkaus dainų rinkinys

Kas nežino komp. Stasio Šimkaus ir jo energingos veiklos lietuvių muzikos meno kėlime. Stasys Šimkus pirmas lietuvių kompozitorius, padaręs mūsų muzikoje perversmą, sukurdamas savitą lietuvių dainos ir muzikos stilių.

Prieš keliasdešimt metų St. Šimkus gyveno J.A. Valskybėse. Čia jis organizavo choras ir rengė jų pasirodymus. Žinomas leidėjas Strumskis yra išleides pirmuosius St. Šimkaus kūrinius, kurių tarpe, Leipcege parašyta puiki lietuviškosios temomis veikalą fortepijonui "Situetai". Labai svarbų vaidmenį St. Šimkus vaidino Lietuvos muzikinio gyvenimo ugdyme. Vienas reikšmingiausių jo žygių buvo Klaipėdos Konservatorijos įsteigimas. Čia buvo išjaujū muzikos auklėtinis sukurtas simfoninis orkestras, kuris padarė gerą pradžią simfoninės muzikos išsivystymui Lietuvoje. Vėliau St. Šimkus parašė daug aukštos vertės kompozicijų, jų tarpe didelę operą "Pagirėnai", kuri buvo Valstybės Operos Kaune pastatyta.

Užėjus karui ir bolševikams nuniokojus Lietuvą, daug St. Šimkaus spausdintų kūrinių žuvo. Labai greit mūsų dainininkai ir chorvedžiai pradėjo jausti St. Šimkaus vokalinę veikalų trūkumą.

Pajutęs šią spragą Amerikos Lietuvių Kultūros Instituto tadas ėmėsi iniciatyvos ir išleido 33 St. Šimkaus harmonizuotas ir pagal liaudies dainas sukomponuotas dainas solo balsui ir chorui. Rinkinys išėjo laiku, nes reikalingas lietuvių muzikų ir chorvedžių beturi Lietuvos Švietimo Ministerijos išleisčių St. Šimkaus dainų. Didelis 60 puslapių rinkinys apima ankstyvąjį ir vėlesnį St. Šimkaus kūrybos laikotarpį. Čia randame dar prieš pirmąjį pasaulinį karą parašytas dainas: Vai varge, vargė. Ant marių krantelio; Kada noriu verkiu, Per girią girelę ir Nepriklausomoje Lietuvoje sukurtos; Da nepakatinau, Tamsiojo naktė; Vėjo dukra, Tu pasakyki ir kitos dainos. Vėliau parašytos St. Šimkaus dainos labai skiriasi nuo ankstyvųjų savo harmonija ir įpintomis pagalbinėmis melodijomis, kurios dar labiau praturtina savitą St. Šimkaus kūrybą. Rinkinyje yra paprastos ir sunkesnio stiliaus solo ir choro dainų, mišriam chorui ir lygiems balsams, duetų ir trio. Palankėj, palankėj, Sėdžiu po laugeliu ir kitos dainos gali būti atliekamos ir moterų chorui. Rinkinio įvairumas suteikia chorvedžiams platesnias galimybes pasirinkti dainas pagal savo skonį ir chorų pajėgumą.

Reikia sveikinti šį L. Kultūros Instituto žygi ir palinkėti, kad ateityje būtų iširtos galimybės dėl K. V. Banaičio tremtyje parašytų solo ir choro dainų išleidimo Amerikoje.

J. Kačinskas

Knights of Lithuania

The "Ciurlionis" Ensemble is a smash hit. In its first American concert, given in Cleveland, on March 26, it drew 1,500 people to Severance Hall, (Cleveland's Syria Mosque). It appears in Chicago, April 16; in Pittsburgh, April 30. Having given over 300 concerts in Europe since their organization in 1940, they render their songs, music and dances with a high degree of professional skill. The Pittsburghers who attended are enthusiastic.

Nuptials involving the Knights of Lithuania: Peter A. Barkus and Sally Skrabis on May 13, George J. Balrush and Agnes J. Rapolis on June 17, Charles J. Gehring and Anne Jurgaitis on June 26.

Rehearsals for "Raulas", under the direction of Mr. C. Bazis, continue Sundays at 3:30 and Tuesdays at 8:15. This musical comedy will be presented at St. Casimir's Hall on April 23.

Remember: K. of L. Square Dancing — Thursday, April 13.

Rev. John Misius, the head of the Lithuanian Priests' League, will be heard over the "Lithuanian News" and Knights' of Lithuania Radio Program: WMCK at 1:45 Sunday, April 2.

DIAL 1360.

A Lithuanian protest against Communism made page-one news in the Cleveland Plain Dealer of March 20. As time for the thirty-fifth jubilee dinner of the Lithuanian Literary Association drew near, about 200 people, including the representatives of Lithuanian-American veterans, the D. P.'s, the Knights of Lithuania, etc., gathered with signs and leaflets to protest against the Communistic meeting which had Anthony Bimba, the national president of the L.L.A. (Brooklyn) as the main attraction. Before the resulting mix-up was brought under control, twelve policemen had appeared on the scene, newspaper photographers had had a field day, and five of the entrants had been splattered with eggs. It is reported that of the 200 expected, 35 attended the banquet regardless of the protest. Is Mr. Bimba going to appear in Pittsburgh? Only his friends, of whom there is reported to be a good number in Pittsburgh, would know. In the meantime, gullible Lithuanians go on reading "Laisve", (which means "Freedom", ironically enough) of which Mr. Bimba is editor.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS PARAPIJIEČIAI, REMKITE SAVO MOKYKLOS PATALPŲ PLĖTIMO FONDA, KAS SAVAITE ATLIKDAMI AUKOJIMO PAREIGĄ!

IS VISO PASAULIO

ARKIVYSK. BERANAS PAVOJUJE

Viena. — Pragos žiniomis, vietos gerai informuotose sluogsnuose diena iš dienos laukiama Pragos arkivyskupo monsijoro Berano suėmimo. Sudaryti kaltinimo aktą yra pavesta keletui Teisingumo ministerio Aleksio Cepickos bendradarbių. Arkivyskupo Beran gynėju manoma skirti Advokatų Draugijos pirmininką, žinomą komunistą dr. Stern. Pagrindinis kaltinimas būtų: nusikaltimas prieš valstybę ir aukštasis išdavimas.

Teis už Popiežiaus įžeidimą

Roma. — Italų parlamentas nutarė leisti patraukti teisman parlamento atstovę komunistę Laurą Diaz už Popiežiaus Pijaus XII asmens įžeidimą. Šis įžeidimas buvo įvykdytas 1949 metais birželio 13 dieną Ortonoje priešrinkiminės Lauros Diaz kalboje. Ji tada teigė, kad Popiežius Pijus XII nė piršto nepajudino,

kad sustabdytų karą Palestinoje, kaip esą nieko nedaręs, kad būtų sustabdytas ar sušvelnintas pasaulinis kaas. Už tai, jos žodžiais tariant, "nuo jo rankų laša kraujas, kurio negalės nuplauti joks pašventintas vanduo". Šiuo metu Laura Diaz šių savo žodžių nori išsiginti, bet, dešja, jie yra užprotokoluoti visų stenografų.

GRAIKAI KOVOJA DĖL SAVO VAIKŲ

Atėnai. — Graikijos vidaus karo metu komunistų generolas Markos surinko iš savo valdomų sričių 28.000 vaikų ir juos išgabeno į kaimyninius komunistų valdomus kraštus. Šiuo metu yra daromi per JT žygiai, kad vaikai būtų sugrąžinti savo motinoms. Tačiau visi bandymai atsimuša į komunistų cinizmą. Jie pažada daryti reikiamų žygių, o paskui skelbia pasauliui, kad už tai negrąžina į Graikiją, kadangi jie visi esą našlaičiai ir ten niekas jų nelaukia. Tikrumoje komunistai nori išsiuginti sau revoliucionierių,

TEISINGAI SUPRANTA LAISVĖ

Ranchi — Indija. — Naujoji Indijos konstitucija, garantuodama kulto laisvę, atvėrė Evangelijos skelbimui naujas teritorijas, kurios Kristaus mokslo šviesai ligi šiol nebuvo prieinamos.

NEDUODA LEIDIMO MELSTIS

New York. — New Yorko radias praneša, kad amerikiečių kunigas, kuris šių metų sausio mėnesį, po 10-ties mėnesių laukimo, gavo Sovietų valdžios leidimą įvažiuoti į Rusiją, ligi šiol dar negali praveisti religinių apeigų. Mat, ta bažnyčia prie kurios jis yra paskirtas kapelionu vis dar tebėra sovietų komisaro rankose. Nežiūrint pakartotino kreipimoši į sovietų užsienių reikalų komisarijata, visos pastangos ligi šiol likosi tuščios.

PAGRINDINĖS TEISĖS JERUZALĖS GYVENTOJAMS

Ženeva. — Šventųjų vietų globos komitetas priėmė nuostata, pagal kurį turės būti garantuojamos Jeruzalės gyventojams pagrindinės laisvės. Šis dokumentas mini esmines gyventojų teises ir pabrėžia, kad reikia siekti visuotinio teisių deklaravimo. Tokios deklaracijos projektas jau yra ruošiamas.

Katalikiškasis Italijos jaunimas susitarė vieningai veikti su Tėvų Pranciškonų Ordinu Katalikų Akcijoje.

C. K. PIKIEL
General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses
Business Broker
WE SPECIALIZE IN TAVERNS
121 So. 22nd St. -- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—
Visuomet atsilankykite į
FLORENT RODGERS CAFE
136 South 21st Street -- Pittsburgh 3, Pa.
Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital
JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Lalkrodininkas
—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY
2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

Phone HOmestead 3169 Night Service HO. 5575-R
HOMESTEAD MAYTAG STORE
ALL PARTS OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -- Radios -- Refrigerators -- Belts and Brushes
To Fit All Motors
PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED
602 Amity Street Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS
LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nauja moderniška kopyčia dyka visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEMlock 1-0203
2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

Mirė Edwardas Urbonas

Trečiadienį, kovo 22 d. su šiuo pasauliu išsiskyrė Šv. Jurgio parapijos mokinys Edwardas Urbonas, palikęs nuliūdusius tėvus Oną ir Antaną Urbonus ir seseris Aloną ir Birutę. Iškilmingos laidotuvės įvyko kovo 25 d. Iš ryto dalyvaujant mokyklos mokiniais ir velionies tėvų draugams kun. kleb. V. Vilkutaitis, asistuojamas kun. B. Ivanauskas ir kun. dr. K. Širvaičio už velionio sielą atlaikė Šv. Mišias. Jų metu giedoję berniukų choras ir kun. B. Ivanauskas. Po to velionis buvo nulydėtas į Kalvarijos kapines. Laidotuvėse taip pat dalyvavo ir velionio teta M. Burnikienė iš Scranton, Pa. Laidotuvėms tarnavo Adela ir W. Jakubs.

paruošiusiems pietus ir Adelai ir William Jakubs už gražų patarnavimą. Nuoširdus aciu visiems.

"L. Ž." rėmėjų pasitarimas

Kovo 26 d. "L. Ž." redaktoriai kun. B. Mikalauskas, A. Kasulaitis ir artimi "L. Ž." bendradarbiai: Mrs. M. Onaitienė, Mrs. A. Penkauskienė ir Alg. Penkauskas buvo atvykę į Clevelandą ir čia turėjo pasitarimą su nuoširdžiais "Lietuvių Žinių" bičiuliais: M. Drosučiu, Balčiūnu, V. Rocevičium, Bukniu įvairiais laikraščio reikalais. Buvo tariami taip pat ir laikraščio pavasarinio parengimo Pittsburghe reikalai.

"L. Ž." SKAITYTOJŲ CLEVELANDE PATOGUMUI

Spaudos kioskas, veikias prie Šv. Jurgio Parapijos, kiekvieną sekmadienį nuo 11 val. iki 1 v. p. p. priima "Lietuvių Žinių" prenumeratą, skolas, aukas ir platina jų išleistus leidinius. Visi, kurie nesate sutvarke laikraščio reikalų, prašomi kreiptis į Kioską Jums patogiu laiku. Kioske taip pat galima gauti visas lietuviškas knygas, išleistas tremtyje ir čia, Amerikoje, ir užsisakyti visus katalikiškus laikraščius. Jau gauta "Genocide", Šv. Sosto Delegatūros leidiniai, maldaknygių ir visi "Patria", Vizgirdos, Sūduvos, Ventos.

BAL. BRAZDŽIONIS

APIE ŽURNALIZMĄ ir ŽURNALISTUS

1. TRUPUTIS ŽURNALIZMO ISTORIJS

Žurnalizmas, sakoma gimęs 1494 metais, kai Kristopas Kolumbas atrado Amerikos žemyną. Pirmas jo laiškas į Europą kancleriui R. Sancherui sukėlęs didelį žmonių dėmesį. Ši žinia buvo išspausdintoms medienomis lentelėmis siunčiama į tolimas vietas.

Bet žurnalizmas plačiau ėmė reikštis 1615 m., kai Europoje buvo pradėtas leisti pirmasis laikraštis. Jį leido prancūzai, vokiečiai ir austrai. Anais laikais nebuvo nei traukinių, nei lėktuvų, paštas buvo nešiojamas raitininkų. Dėl to, steigėjams rūpėję sukurti savo vienalytį sambūrį, iš kurio būtų galima gauti žinių, kurios skaitytojus domintų. Jiems tada sunku buvo rasti žmonių, kurie nuolat rinktų žinias. Nuo tada ir prasidėjęs rūpinimasis išsiauginči žurnalistų.

2. ŽURNALISTŲ KŪRYBA IR VERTĖ

Šiandien yra jau tūkstančiai laikraščių visame pasaulyje. Amerika turi pirmąją vietą ne tik laikraščių leidimu, bet ir žurnalistų gausumu. Ten jų priskaitoma net iki 120 tūkstančių. Šiandien, galima sakyti, žurnalistai valdo pasaulį: jie kuria visuomenės nuotaiką, jie dalyvauja įvairių įvykių sprendimuose, jie prieina prie valdžių viršūnių. Jų paizo visi. Jų reikšmė šiandien yra labai didelė laisvame pasaulyje. Tik diktatūroj jie negali pasireikšti, kaip jie iš tikrųjų galėtų ir turėtų.

3. KAIP TAPTI ŽURNALISTU

Reikia nepamiršti, kad žurnalistų negali pagaminti mokyklos, — jos tik duoda teoriškų žinių; patsai gabumas turi jaunystės metais pasirodyti. Jaunieji su žurnalisto talentais neturi būti pamišti nei tėvų, nei pade-

Mr. ir Mrs. Drosučiai nuoširdžiai svečius priėmė ir pavaišino skania vakariene. Po pasitarimo svečiai pittsburghiečiai dalyvavo pirmajame "Ciurlionio" ansamblio koncerte puikioje Severence salėje.

TRUMPAI

Moterų Sąjungos 26 kuopa balandžio 2 d. 8 val. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje bendrai priims Šv. Komuniją. Kviečiamos dalyvauti visos narės. Po pamaldų bus bendri pusryčiai.

L.R.K.S.A. 142 kuopos rengiamas kortavimo vakaras įvyks balandžio 22 d. 7 val. vakaro Šv. Jurgio par. salėje. Prie durų ir prieš stalų bus duodamos dovanos.

Lux leidiniai lietuvių ir anglų kalbomis.

Kioske galima sutvarkyti buto ir darbo garantijų sudarymo reikalus, pasiinformuoti LRKSA apdraudos klausimais ir t.t. Kioską veda J. Rimašauskas ir V. Rocevičius.

Nauj. parapijos vakaras

Naujoji lietuvių parapija Velykų sekmadienį, balandžio 9 d., rengia pobūvį — pasilinksminimą, kurio pelnas skiriamas lietuvių gausioms šeimoms iš tremties pakviesti ir paremti. Programos pradžia 5 val., šokiai 7 val. Veiks bufetas. Įėjimas 75 centai.

Visuomenė kviečiama šį kilnų tikslą paremti.

gogų, nei organizacijų. Šitokiems reikia rasti lėšų ir būdų jų talentui ugdyti ir pasiryžimui sukelti. Svarbiausia čia turi rūpintis laikraščių redakcijos, o taip pat ir religinių bei kultūrinių vaikų institucijų vadovai.

Kaip yra miela, kai savo raštais išėini į viešumą! Koks optimizmas kyla tada širdy ir kaip trokšti pasivyti kitus! Šiame darbe reikia būti teisingam ir garbingam. Šios savybės yra čia būtinos.

Bet kaip pradėti tokiam žurnalisto darbą, kuris vos pradžios mokyklą tebaigęs, o noras rašyti — neapsakomas? Tokiam padeda tik skaitymas knygų, laikraščių ir jų studijavimas. Baigiam kokius mokslus ir turinčiam žurnalistinį sugebėjimą, aišku, yra lengviausia pasireikšti. Ir iš nebaigusių mokyklų yra labai žymių rašytojų bei žurnalistų.

Stipriam žurnalistui pasidaryti reikia daug rašyti daug skaityti, mokėti svetimų kalbų, stenografijos ir turėti gerą orientaciją. Be to, reikia būti neplepams, šaltiems, nekritikuoti kitų, pirma nepakritikavus savęs.

Baigiant tenka pasakyti, kad iš žurnalistinio darbo reiktas tepagravena. Dėl to čia reikia turėti idealizmą, nepalužtančią valią ir energiją.

KILNUS PAVYZDYS JAUNIMUI

Paskutiniu metu Romos visuomenę sukrėtė žiaurus įvykis. Viename priemiestyje paslaptinai dingo 12 metų mergaitė Anna Maria Bracci. Jos ieškojo tėvai, draugai ir pati policija, bet jokiū būdu nebuvo galima surasti net menkiausio pėdsako. Įtarimas krito ant motinos. Ypač kalbėjo prieš ją tas faktas, kad ji buvo patraukta į teismą už abortą ir dukterį turėjo liūdyti prieš savo motiną. Motina buvo stengusis dukterį visokiais būdais perkalbėti, bet šioji nuolatos kartodavo tą patį: mama, sakysiu teisybę. Už tai savaime piršosi įtarimas: motina, kuri gali nužudyti savo vaikus prieš gimimą, neilgai svyruos, susidarius nepatogioms sąlygoms, pašalinti iš kelio ir suaugusį savo kūno vaisių. Ji buvo policijos tardoma. Gynėsi, bet keista laikysena įtarimą dar didino. Jokių susijaudinimo žymių! Prieš atsakydama į tardytojo klausimą prašo pirma leisti pavalgyti. Tardymui bevykstant, visai netikėtai, buvo atrastas mergaitės lavonas. Jį aptiko mergaitės senelis viename užmiėsčio šulinyje. Lavonas buvo žiauriai sužalotas. Medikai padarė tyrimą. Konstatuota, kad buvo užmušta ir paskui įmesta į šulinį. Tuo tarpu tardytojai vistiek įsitikino motinos nekaltumu. Visas įtarimo svoris užgriuvo ant namų kaimyno Lionello Egidi. Tai buvo žmogus, kuris, kaip paaiškėjo iš įtarimą metė ir įvafrūs ankstesni skundai, pagal kuriois jis buvo kaltinamas už mėginimą išprievartauti nepilnametę mergaitę. Egidi draugas policijai pranešė, kad šis neseniai pasipasakojęs ketinęs išprievartauti vieną "dvylikmetę". Tardymas vyko be pertraukos. Egidi savo pareiškimuose pradėjo pats sau prieštarauti. Pagaliau viena kartą į tardytojo teigimą, kad yra mačusių, kai jis meraitė užmušęs, įnirtęs atkirto: "Kaip galėję mane matyti, kad tą vakarą buvo labai debesuota?" Tardytojui to ir tereikėjo. Toli-mėnis klausinėjimas jau buvo lengvas. Lionello Egidi pasiūto sugautas ir viską prisipažino. Jis ją buvo išsivedęs pasivaikščioti. Kalbino geruoju jam atsiduoti. Mergaitė ginantis, mėgino ją išprievartauti jėga, ir jau buvo pusiau išrengęs. Bet kažkokiū būdu mergaitė pasprukusi ir šaukdamas pasileidusi bėgti. Jis vijėsis. Kir-tęs su rankoj turėtu pagaliu į galva. Mergaitė pargriuvusi. Manydamas, kad jau negyva, paėmęs ir imetęs į čia pat esantį šulinį. Egidi taip pat pasisakė, kad anksčiau jis esąs išniekinęs jau penkias mergaites. Tokia nusikaltimo istorija.

čią vaikų auklėjimo reikalingams. Aukos plaukia nepaprastai gausiai. Tas šuliny, kuriame buvo atrastas mergaitės lavonas yra tapęs tam tikros rūšies šventove. Ten pastatytas kryžius. Prie jo nuolat galima užtikti besimeldžiant būrelius žmonių. Kryžius papuoštas gėlėmis. Gėlių krūvos puošia ir kankinės kapa.

Savaime iškyla noras sugretinti Anna Maria Bracci su šia vasarą paskelbsima šventąją pal. Maria Goretti. Palaimintoji Marija Goretti yra žuvusi visai panašiose aplinkybėse. Anna Maria Bracci buvo mačiusi jos gyvenimo filmą ir, tetos liūdimu, susižavėjusi kalbėjo: "Ir aš ne kitaip būčiau pasilegusi". Dievas leido jį atsidurti panašiose aplinkybėse. Anna Maria įrodė savo pasiryžimo tvirtumą. Šventųjų pavyzdžiai turi traukia-mą jėgą. Telieka laukti, kad ir tolimėnis skaistybės kankinės kelias būtų panašus į jos pavyzdžio pal. Marijos Goretti kelią. Kaip ten bebūtų, bet abidvi skaistybės kankinės yra nepaprastai žavingi pavyzdžiai šių dienų pasileidime skendėjančiam pasauliui. Jų buvimas įrodo, kad dar ir šiandien atsiranda jaunimo tarpe didvyrių, kurie ne tik žodžiais, bet ir darbais geriau pasirenka mirtį, negu nuodėmę. Tai yra gyvi Kristaus mokslo gyvenimiškumo įrodymai.

LIETUVIŠKOS KNYGOS DRAUGAI

Dėkodami už "Lietuvių Žinių" išleistus ir prisiūstus "TELŠIŲ KANKINIUS", lietuviškai spaudai remti aukojo:

Mr. R. Ugintas, Philadelphia, Pa.	\$1.00
Mr. B. Pupalaigis, Methuen, Mass.	\$0.75
Mr. Dagys, Dayton, Ohio	\$1.00
Mrs. K. Česlauskienė, Cleveland, Ohio	\$5.00
Mr. A. Remeniūis, Pottersville, Pa.	\$1.00
Mr. A. Bagdonas, Toledo, Ohio	\$1.00
Mr. F. Maznik, Dallas, Pa.	\$1.00
Mr. M. Waitkevics, Oregon City, Ore.	\$1.00
Mrs. G. Lukosevskis, Homilton, Canada	\$3.00

Nuoširdus aciu

Atsiūsta paminėti

"AIDAI" NR. 3. Šiame numeryje telpa Antano Maccinos, Zenono Ivinskio, T. J. Belecko, S. J. Jono Griniaus, K. Pakšto, Dr. J. Navicko straipsniai įvairiomis aktualiomis temomis. Nelė Mazalaitė ir J. Kmitas duoda po dailiosios prozinės literatūros kurinį, o Jurgis Baltrušaitis, Bernardas Brazdžionis, Vladas Šlaitas ir V. Būtenas duoda pluoštą vertingos poezijos. Literatūros skyriuje rašoma apie Ad. Mickevičiaus, Bakunino ir Budrio santykius ir žinomojo fantastinio romano "1984 m." autorių George Orwell. Knygų ir žurnalų puslapyje Aug. Rakinis recenzuoja

ja Vlodo Šlaito "Žmogiškųjų psalmių" eilėraščių rinkinį. Įdomūs ir mokslo bei politikos skyriai. Šį numerį gražiai puošia Telesforo Valiaus, George Rowault, R. Veselausko, Pauliaus Augiaus ir Ad. Valeškos dailės kūrinių reprodukcijos.

"VALIO" NR. 2. Praeitą savaitę iš spaudos išėjęs naujas šio "juokdarybos veiksmų organo" numeris daro gerą įspūdį. Gaila, kad ligšiol jis tepasirodo tik kas mėnesį. "Valio", koks jis dabar yra būtų mieliau laukiamas kas savaitę. Jo kaina metams 2 dol. Atskiras numeris — 20 c. Adresas BMV Printing Co., 813 So. Second St., Philadelphia.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manes apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, maudagus, greitais ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui ir iš ligonbūčių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokit.
ENdcott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent Kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gaustis už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausi geriausių patarnavimą.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mirtgėlio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama
Kada gaisras sugadina ar apgėdina tamstų namą ar forniejus dėl pilno jų apkaivavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai

7123 Wade Park -- Cleveland 3, Ohio -- HE 1-3250
"FOR FINER FLOORS"
FRANK BICKOFF & CO.
Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patalėjų, geriausių ir prastesnių, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių rūšių dažų. Atelkite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pageldaujantiems atsiusime pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

MULIOLIS
INSURANCE
and
REAL ESTATE
6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

NAMU APŠILDYMAS
DABAR yra patogiausias laikas apšildinti namu apšildymu. Mes parduodame ir įrengiame automatiškus moderniškus Gaso Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnes ir įvedame automatiškus gazu vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbsaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750
Nakėia ir sekmadieniai PO. 9548

Šv. Velykų linkėjimai mūsų klientams
JIM PORRELLO — BOB GALLAGHER
Draugiška gėlių krautuvė
6901 Superior Ave., East 69 St.
Telef. HE 1-6339
Ivairiausias visokių gėlių pasirinkimas, ponioms namų papuošimas, laidotuvių pirtinės ir kt.
Darbo valandos nuo 9 val. iki 7 val. vakaro

Ką tik išėjo iš spaudos
Stasio Šimkaus
33 LIAUDIES DAINOS
Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus **ALGIS ŠIMKUS**

1. Da ne-pa-ke - ti - nau pas mer-ge - lę jo - ti
2. Dar aš ne-uz - sė - dau ant bė-ro-žir - ge - lio
3. Dar aš ne-iš - jo - jau iš tē-ve-lio dva - ro
4. Dar aš ne-da - jo - jau nei ža-lios gi - re - lės

Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidero ir skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00
Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway, South Boston 27, Mass.

Šiuomi stanciu \$... ir prašau man prisiūsti
es. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGA.
Vardas
Adresas

Lietuvių Žinios

DIDIEJI TREMTINIŲ ATEITIES RŪPESČIAI

IŠTRAUKOS IŠ BALFO IGALIJOTINIO J. VALAIČIO PASKAITOS, SKAITYTOS MUENCHENE VASARIO 16

Didesnioji šių tremtinių dalis, būtent per 17.000 jau yra JAV-bėse, apie 4.000 Kanadoje, 3.000 Australijoje, po mažiau kitur, o tebeliku-siųjų įvairiose zonose Vokietijoje priskaitoma dar apie 12.000 asmenų. Kol veiks IRO (iki liepos mėn. 1 dienos), atrodo daugiau negu pusė likusiųjų dar išvyks į JAV, Kanadą, Australiją ir kitus kraštus. Bet vis dėlto po liepos 1 dienos, dėl įvairių priežasčių taip vadina-mo "Hard Core" skaičius sieks apie 3.000 asmenų. Iš jų apie 1.000 įvairių ligonių bei invalidų, kurių pusė (per 500) dabar tebėra ligoninėse ir sanatorijose.

Jau kelintas mėnuo BALF, LRK, LTB, klebonai ir kitos įstaigos intensyviai renka žinias apie tremtiniams reikalingas garantijas bei apie pasiliekančiųjų šalpa. Bet ne visos tos žinios dar yra mūsų pasiekusios ir labai liūdna, kad vieno kito mėnesio bėgyje tų žinių nepateikusieji vėliau negalės gauti pa-

galbos. Todėl galintieji emigruoti, bet dar neturį garantijų — ko skubiausiai suteikite apie save žinias. Jei iš niekur garantijų negali gauti, jas pasistengsime parūpinti.

Negalintieji emigruoti, pač sunkūs chroniški ligoniniai, džiovininkai, invalidai, senyvo amž. žmonės ir išskryti angiotieji — pasirūpinkite apie save suteikti ko daugiausia žinių, kuriomis padėdami galėsime dar kartą atsišaukti į geros širdies Amerikos lietuvių visuomenę, prašydami ją ir toliau pagelbėti šiuos likusiuosius tremtinius šelpti.

Kad Europoje lieką tremtinių daug dar turės iškęsti vargo ir nelaimių — BALF, LRK, LTB ir kitoms lietuviškoms įstaigoms yra gerai žinoma, bet tos įstaigos jau yra sąlygų verčiamos faktais įrodyti geraširdžiai Amerikos lietuvių visuomenei aukų reikalingumą.

Visų tautinių ir tarptautinių šalpos organizacijų var-

du, visais būdais stengiamasi, kad liekantieji nebūtų palikti vien vokiečių globoje. Reikalaujame, kad jiems būtų palikta kokia nors tarpautinė globa, kad pasiliekantieji būtų sukoncentruoti vienoje vietoje, kad jie būtų sugrupuoti tautybėmis ir kad visokeriopa globa, šalpa ir visos jų gyvenimas būtų kontroliuojamas tarptautinių įstaigų, o ne vien vokiečių. Ar visi tie pageidavimai bus įvykdyti, tuo tarpu dar nežinome.

Kai kurios stovyklos jau likviduotos. Daugelis privačių namų sugražinta vokiečiams. Perimančios namus ir stovyklas komisijos praneša liūdnų dalykų, kurie nėra tremtiniams į naudą. Pranešama, kad sugražintuosiuose namuose randa-mi sugadinti elektros, vandens ir dujų pagrindiniai įrenginiai, yra net nusiskundimų, kad kai kuriuose buvusiuose sekvestruotuose namuose dingę baldai, kilimai, brangūs paveikslai, kai kurie net muziejinės reikšmės. Visa tai yra įskaitoma į reparacijų mokesčių, o dėmė lieka tai tautai, kurios žmonės tose patalpose gyveno. Malonu girdėti, kad apie lietuvių perdaug blogų raportų nėra, bet norėtumėme, kad jų ir nebūtų. Šiuo atžvilgiu kitos tautos palieka daug blogesni vardą. Aiškus dalykas, kad tiek emigracijai, tiek ateities gyvenimui, tų tautų žmonėms jų tautiečių nepavyzdingas pasielgimas neišvys į sveikata. Todėl yra patis laikas pasirūpinti savo gyvenamąsias vietas palikti pilnoje tvarkoje.

Nežiūrint, kad lietuvių tremtinių skaičius yra labai sumažėjęs, dar tebeturime įvairių lietuviškų organizacijų centrilių Vokietijoje apie 90. Per juos mes galime surinkti reikiamąsias žinias, bet centrilių tinklas, išvystant veiklesniems žmonėms, kasdien retėja. Anksčiau pagelbėję kitiems šalpos ir emigracijos srityje į Naująjį Pasaulį ir ten paskesta jau savo asmeniškose problemose. BALFo didžiausias pageidavimas, kad naujai nuvykstantieji ko greičiausiai išsijungtų į ten jau esančių lietuvių gyvenimą ir pagelbėtų tam organizuotam būniui išsilaikyti. Senų emigrantų takais einant, bus lengviau tremtiniams pagelbėti veikiant organizuotu būdu, nei mėginant tai daryti atskirais siuntiniais, kurie kainuoja tris kartus tiek, kiek kainuotų BALFui ir be to, taip siunčiant dažnai šalpa gauna ne tie, kurie tos šalpos yra būtinausiai reikalingi. Sutaupykime

daug lėšų, energijos ir pastangų, o svarbiausia, eidami senųjų emigrantų pramintais teisingais ir taip vaisingais takais, neapkartinsim jų kilniųjų širdžių, nemesime jiems nė mažiausio šešėlio jų neįvertinamoms pastangoms ir greičiau susiliesime į vieną lietuvišką šeimą!

Surinkęs šalpos reikalingų asmenų Europoje žinias, LRK tokius liekančiųjų Europoje ir reikalingų pagelbos tremtinių prašymus įteikia BALFui. Pageidavimus suglaudus, būtina reikėtų: 500 žmonių šelpti bent po 20 DM per mėnesį, kas sudarytų 10.000 DM; bent 100 šeimų pagelbėti sumokėti būtiniams išlaidoms pagalbos po 40 DM per mėnesį (viso 4.000 DM per mėnesį), bent 200 pačių vargingiausių šeimų reiktų teikti pašalpą po 50 DM (viso 10.000 per mėnesį); viso iš BALFo prašoma bent 24.000 DM per mėnesį. Ar tai bus įmanoma įvykdyti? Aišku ne, jei neįkinkysim visų savo jėgų šiai būtinausiai šalpai surinkti. O kas gi tą darbą turi atlikti? Ar tik tie senieji amerikiečiai, kurie yra prisituntę kolosališkas sumas aukų tremtiniams iš pražūties gelbėti, ar neturėtų jausti pareigą į organizuotą šalpos darbą pilnai įsikinkyti ir naujai nu-

vykę į Naująjį Pasaulį tremtiniai?

Iki šiol šalpos darbe daugiausia pagelbėjo IRO, bet kas bus, kai IRO nustos veikti? Mes, šalpos organizacijų atstovai, kovojame, kad IRO ar UN, ar kokia nors kita tarptautinė organizacija pagelbėtų tremtiniams rūpintis ir toliau. Jie argumentuoja, kad kada nors turi būti galas rūpintis tremtinių problemomis ir laikas jau pasauliui įeiti į normalias vėžes. Jie tvirtina, kad per 5 metus, buvę naujam gyvenimui, išmokti tų kalbų, į kuriuos kraštus tremtinys nu-mato emigruoti, išmokti amatų, kurie duotų progos įsikurti naujame krašte ir tuo būdu tremtinių proble-mą likviduoti. Jie jaučiasi pagelbėję tremtiniams. Kalbant apie pasaulinę tremtinių būklę, nepamirškime, kad iš rusų okupantų kraštų įvairių tremtinių dar vis nuolat atsiras vakarų Vokietijoje ir kituose kraštuose, taip, kad tremtinių padėtis toli gražu nėra dar išspręsta. Viena būkime tikri: jei mes, lietuviai patys savo tautos reikalais rūpinsimės, galime tikėtis susilaukti talkos ir iš kitų tautų, bet jei mes patys savo tautos reikalais rūpintis nebepajėgsim, nieks už mus mūsų tautos reikalais nesi-rūpins.

AMŽINA KOVA LIETUVOS IŠDAVIKAMS

Mūsų korespondento Clevelande antrasis pranešimas

Praeitame "Lietuvių Žinių" numeryje apie Bimbo "laimingąsias" valandas Clevelande jau buvo rašyta. Šiuo kartu tenka tą pirmąjį pranešimą tik patikslinti.

Įdomiausias dalykas, žinoma, yra tas, jog toje Clevelande bimbijadoje svarbiausią vaidmenį vaidino pats Bimba. Bandydamas pro šalį apgulusius pikietuotus prasižvėžti A. Bimba nesitenkino žodžiais, bet pradėjo vartoti alkūnes. Per-skaitęs jam į delną išspraus-tą proklamacinį lapelį, jis pradėjo kolkoti veteranus ir kitus fašistais ir naciais. Prinešus prie jo didžiulį kraugerių Stalino paveikslą, minia pradėjo reikalauti, kad Bimba pabučiuotų savo "tėvą ir mokytoją". Bimba čia pasielgė "išdavikiškai" — jis Stalino nebučiuavo, tik kažkas už jį jo pačio kepurę kelis kartus nukėlė, kad nors tuo būdu Kaukazo arkliava-gis būtų pagerbtas. Turbūt atsiminęs, jog negerai padarė, kad Stalino nebučiuavo, A. Bimba dar labiau pradėjo kolkoti. To jau buvo perdaug, ir nematoma ranka kiunktelėjo Stalino bernui į nosį, (anot "Naujienų" "Stalinas ispyrė"). Daugiau iš baimės negu iš reikalo jis kelias sekundes pabūrė kojomis ir lepterėjo žemėn. Tačiau greitai vėl pakilo ir griebęs kišeninį peiliuką rengėsi į "kovą". Tačiau pikietuotai ne MVD, jie žmonių nežudo, (kaip, atrodo, Bimba buvo pasirengęs) ir tik policija gražiai jį paprašė atiduoti ginklą.

Taip "progresyvus" komunistų gaujos atamanas "lai-

mėjo Clevelando mūsų".

Visos kitos smulkmenos maloniems skaitytojams jau

DEKLARACIJA

Raudonojo okupanto pavergtoje Lietuvoje šiandien verda žūtubūtinė kova su krašto pavergėju — bolševikais. Ten kasdieną tūkstančiai mūsų brolių ir seserų žūsta nelygioje kovoje tik todėl, kad myli Tėvynę Lietuvą ir trokšta jai laisvės.

Mes, Clevelando lietuviai, jungdamiesi į bendrąjį kovos frontą prieš mūsų Tėvynės pavergėjus — raudonuosius Rusijos komunistus — bolševikus ir josios 5-tosios kolonos veiklą Jungtinės Amerikos Valstybėse, skelbiame griežtą kovą šiame krašte lietuviams komunistams ir jų organizacijoms.

Kaip iš veiklos matosi, Clevelande veikiančios "Lietuvių Darbininkų Susivienijimas Amerikoje", "Lietuvių Literatūros Draugija" ir "Lietuvių Progresyvių Moterų Draugija" yra komunistinės arba komunistams talkinančiomis organizacijomis. Laikraščiai, kaip "Vilnis" ir "Laisvė" — yra tų komunistinių arba prokoministinių organizacijų organai.

T o d ė l :

1. Kiekvienas sąmoningas ir doras lietuvis neprivalo priklausyti išvardintoms draugijoms, jų padaliniais ir jas remti.
2. Neprenumeruoti, ne-remti ir kitokiais būdais nepalaikyti aukščiau minėtų komunistinių laikraščių bei

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

° Amerikiečių nuteistas 15 m. kalė už šnipinėjimą Rusijai V. Gubičevas, sausio 20 d. lenkų laivu Stefan Batory išplaukė į Rusiją, kai amerikiečiai jam bausmę pakėitė ištrėmimu.

° Iš Berlyno pranešama, jog Molotovas iš Stalino perėmęs daug svarbių postų. Stalinas, kurio sveikata vis silpnėjanti ir kuris anksčiau vadovavo daugeliui svarbių institucijų pamažu šią našta krauna Molotovui.

° Kinų nacionalistų kariuomenė pradėjo aktyviau veikti. Jos aviacijos junginiai kelis kartus sėkmingai bombardavo Šanchajuje išspintus komunistų atsparos punktus.

° Naująjį Graikijos kabinetą sudarė liberalas Sopho-les Venizelos iš vienu liberalų. Visus labai nustebino monarchistų lyderio Tsaldario pasizadėjimas šią vyriausybę remti.

° Jau ir taip silpnai stovėjusi Rytų Vokietijos markė šiuo metu visai susmuko. Ji verta tik 2 amerikietiškus centus, kai tuo tarpu Vakarų Vokietijos markė lygi 23,8 centams.

° Atstovų Rūmų užsienių reikalų komisija tretiesiems metams Marshalio plano fondus sumažino 1 bilijonu dolerių.

° Pirmasis pagal karinės pagalbos programą Anglijai skirtas B-29 bomboneščių junginys jau išskrido į Angliją.

AMERIKOS KATALIKIŠKOJI SPAUDA APIE GENOCIDĄ

Populiarus Amerikos katalikų savaitraštis, kuris dažnai primena savo skaitytojams apie kenčiančias po komunizmo priespauda tautas, tas pats, kuris praeitų metų rudenį ragino katalikiškąjį pasaulį melstis už "visų užmirštuosius kraštus" (Lietuva, Latvija, Esti-

ja — J. P.), tas pats "OUR SUNDAY VISITOR" savo kovo 19 d. laidoje rašo apie genocidą. "Genocidas yra tautų žudymas, — sako laikraštis, — ar tai įvyko kada nors neseniai?"

"Taip, tai įvyko beveik su šimto procentų pasisekimu Lietuvoje. Lietuvos ministeris Vašingtone savo memorandumu Trygvie Lie, UNO generaliniam sekretoriui, tarp kitų pateikia ir tokius davinius:

"Nuo 2000 iki 3000 žmonių kas mėnuo deportuojama į Rusijos vergų stovyklas; tai yra tik aukų skaičius, kuris susidaro iš individualiai suimamųjų. Prie to dar būtina reikėtų pridėti: masinių deportacijų aukas, masinių žudynių aukas per kautynes su partizanais, taip pat žmones, išvežamus į Lenkiją ir kitus kraštus."

"Tas pats memorandumas kalba apie keletą statistinių davinų iš Alytaus apskrities, Rytų Lietuvoje; Merkinėje — 108 nužudyti, 236 sumti, 232 deportuoti; Miroslave — 70 nužudyti, 190 sumti, 91 deportuoti; Onuškėje — 103 nužudyti, 131 sumti, 152 deportuoti; Jezne — 28 nužudyti, 86 sumti, 21 deportuoti; Daugose — 77 nužudyti, 427 sumti, 131 deportuoti..."

"Vienkiemiai likviduoti, tačiau ūkininkai nebeprilami ir kolektyvinius ūkius. Jiems belieka arba bėgti į miškus, arba būti deportuotiems į Vorkutos ar Šiaurės Ledjūrio srities vergų stovyklas. Jų vietoje kolonizuojami Rusijos gyventojai..."

"Komunistiškasis švietimo ministeris Niunka komunistų partijos organe, "Tiesoje", kai kuriuos mokytojus šitaip

grasino: Daugumas Ignalinos gimnazijos mokytojų vis dar neatsikratę nuo religijos žalos. Jie vis dar reguliariai lanką pamaldas, tuo būdu būdami blogais pavyzdžiais savo mokiniams. Anksčiau buvęs tos gimnazijos direktorius N. Petravičius esar klerikalizmo rėmėjas, praktikuojas katalikas; jo butas papuoštas šventųjų paveikslais..."

J. Paškevičius

Lietuviai PENKIVOSE KONTINENTUOSE

° Neseniai iš spaudos išėjo "Laiskai Lietuviams" antras numeris. Jame telpa labai vertingos medžiagos šeimoms ir jaunimo klausimais.

° Lietuvių Bibliografinės Tarnybos, sėkmingai veikusios tremtyje ir atnaujinusios savo veiklą Amerikoje, vedėjas A. J. Bužancovas jau nusistatė prof. Vacl. Biržiškai pluoštą medžiagos pirmajam "Bibliografijos žinių" numeriui.

° Iš spaudos jau išėjo Jurgio Kastyčio poezijos rinkinys "Ave America". Tai 32 psl. leidinys gražiai iliustruotas dail. Vl. Vijeikio.

° M. Avietėnaitė, Lietuvoje dirbusi užsienio reikalų ministerijoje ir profesoriavusi Kauno ir Vilniaus universitetuose, šiuo metu dirba Van Antverp bibliotekoje. Ši nuoširdi lietuvė patriotė angliškai kalbančiai visuomenei jau skaitė visą eilę paskaitų Lietuvos klausimais.

° Paskutinėmis žiniomis anglų zonoje šiuo metu yra apie 3.000 lietuvių.

° Mažosios Lietuvos lietuvių laisvės kovoms ir jų dartinėms kančioms pagerbti "Tėviškės Žiburiai" savo 12 numerį skiria Mažajai Lietuvai.

° Kovo 19 d. Philadelphiaus vyčiai atidarė tautodailės parodą, kurioje išstatyta vergų ir įdomių eksponatų. Paroda tęsiasi visą savaitę.

° V. Bakūnas, buvęs Klai-pėdos krašto laikraščių redaktorius, dabar gyvena Los Angelėj ir organizuoja tarptautinį tremtinių informacijos biurą. V. Bakūnas šiuo metu yra vienas iš "Lietuvių Dienų" redaktorių.

° Prel. J. Balkūnas įvairiais reikalais buvo nuvykęs į Torontą, kur vizitavo "Tėviškės Žiburių" redakciją.

° A. Krauzas, žinomas mergingas skautų veikėjas ir tremtyje buvęs "Skautų Aidių" redaktorius šiuo metu gyvena Australijoje ir dirba skautiška darba.

° Dr. J. Grinius, žymus mūsų literatūros istorikas "au pašauktas į pereinamąją stovyklą, bet jo atvykimas kiek užsities, nes reikės pakartotinai tikrinti sveikatą.

° Balandžio 1 ir 2 d. Torontė įvyks Kanados rašytojų Sąjungos suvažiavimas. Kviečiami dalyvauti visi sąjungos nariai.

° Jau pasirodė "Lietuvių Dienų" antras numeris. Kaip ir pirmasis šis numeris gausiai iliustruotas puikiomis iš lietuviškojo gyvenimo nuotraukomis.

° Ivarių tautybių tremtiniai, gyvena Tuebingeno apylinkėse nareiške griežtą protestą prieš sovietinių misijų veiklą.

° Chicagoje šiuo metu yra virš 100 lietuvių teisininkų. Tiek teisininku nepriklausomos Lietuvos laiku nebuvo nė vienas mieste.